Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

ВЕРАСЕНЬ 23 1933 г. СУБОТА № 210 (4754) Год выдання XVII

Пролетары ўсіх краін, злучайцеся!

Прыняць неадкладныя меры

Аварыйны склад пусты. З Асінтор[illegible] фу працягвае паступаць торф з надзвычайнай вільготнасцю, якая заходзіць да 60-70 проц., скарыстаць яго без дапаможнага [illegible] ступлення няма. Патрэбны энергічныя меры на адгрузку дроў Белдрэс [illegible] 5-га раёна.

Брайнін, Кіпер.

СЁННЯ У НУМАРЫ

АРТЫКУЛЫ: ПЕРАДАВЫ — Сваячасова ўбраць і адгрузіць бульбу.
І. ДВОРКІН—Пад прыгнётам фашысцкай дыктатуры.
Ліст сакратару ЦК КП(б)Б тав. ГІКАЛО ад калгаснікаў калгаса імя Леніна.
Дабіцца рашучай перамогі [illegible]. ЦКК КП(б)Б тав. ЛЫЧОВА на ўсебеларускай радые-перакліччы [illegible].
ЗА МЯЖОЙ:
Першы дзень лейпцыгскага фарса.

БАЯВЫМІ ТЭМПАМІ ПОУНАСЦЮ ВЫКАНАЦЬ ПАСЕУНЫ ПЛАН

МАКСІМАЛЬНА ПАСКОРЫЦЬ КАПАННЕ І АДГРУЗКУ БУЛЬБЫ

СВАЯЧАСОВА ЎБРАЦЬ І АДГРУЗІЦЬ БУЛЬБУ

Зараз разгараецца масавая ўборка і пастаўкі бульбы дзяржаве. Наш абавязак забяспечыць бульбай — адным з асноўных відаў харчавання — пралетарскія цэнтры, у першую чаргу Ленінград.

БССР не ў першыню адгружае бульбу пралетарыяту Ленінграда. Аднак умовы гэтага года значна адрозніваюцца ад мінулых год. У той час, як летась мы недапушчальна зацягнулі адгрузку аж да сярэдзіны зімы, сёлета мы павінны скончыць усе работы не пазней 15 кастрычніка.

[illegible] бульбы. Партыя і Урад далі дырэктыву — **пачаць масавую ўборку 15 верасня і скончыць яе не пазней 1 кастрычніка.** [illegible]

Аднак, [illegible] **пачаць выбарку бульбы, сваячасова, не пазней выспявання.**

[illegible] зрыву ўборкі — дрэнная арганізацыя працы на полі. У некаторых калгасах агародныя брыгады распаліся, пануе поўная абязлічка. У пастаянных брыгадах не вылучаны спецыяльныя звенні, якія-б адказвалі за капанне бульбы на сваім участку. Трэба аддаць максімум увагі арганізацыі працы. Уборцы ў **саўгасах** павінны дапамагчы прафесіянальныя арганізацыі, шляхам прыцягнення рабочых мас да капання.

У гэтым годзе ў калгасы БССР завезены сотні бульбакапалак. Механічная ўборка бульбы, якая дае 30 проц. эканоміі рабочай сілы, у сувязі з тым, што бульба з'яўляецца працаёмкай культурай, павінна адыграць вялікую ролю. **Трэба поўнасцю скарыстаць бульбакапалкі, разбіць антымеханізатарскія кулацкія тэндэнцыі.**

Баявая задача — арганізаваць ва ўсіх калгасах і аднаасобных гаспадарках **паўторнае капанне,** каб не пакінуць у полі ні адной бульбіны.

Рашаючае значэнне набывае пытанне **ліквідацыі разрыва паміж капаннем і пастаўкамі.** Дырэктывы партыі зусім выразныя: **уся выкапаная бульба павінна быць вывезена з поля, у першую чаргу ў парадку выканання абавязковых паставак.** Трэба так арганізаваць работу, каб калгасы і аднаасобнікі здавалі добра прасушаную, высокаякасную бульбу непасрэдна на прыёмачныя пункты. Для таго, каб забяспечыць вывазку, неабходна ў калгасах вылучыць спецыяльных возчыкаў з адпаведнай колькасцю коней, устанавіць калянарны графік капання, вывазкі і здачы.

Падкрэсліваем, **выкананне абавязацельстваў па здачы высокаякаснай бульбы з'яўляецца першачарговым абавязкам кожнага калгаса, кожнага калгасніка і аднаасобніка.**

Апошняя зводка аб ходзе паставак і адгрузкі гаворыць аб пагрозе зацягвання кампаніі. Да 20 верасня загатоўлена ў парадку абавязковых паставак толькі 2,9 проц. гадавога плана. Адгружана Ленінграду толькі 16,3 проц. двухмесячнага плана. Ёсць раёны, як напрыклад, **Крупкі, Магілеў, Чавусы, Мсціслаўе,** якія адгрузілі ад 0,4 да 6 проц. задання. Мы ні ў якім не можам дапусціць далей такой ганебнай работы.

Для поспеху пастаўкі патрэбна належная работа ўсіх арганізацый, [illegible] загатоўчых арганізацый і чыгункі і транспарта.

Поўную адказнасць за нездавальняючую адгрузку [illegible] Белпладагародніна [illegible] МТС [illegible] Рагачоўская [illegible]

[illegible] кая, Бешанковіцкая, Суражская, Старобінская загатоўчыя канторы прымалі ад здатчыкаў мокрую, гнілую, засмечаную дробную бульбу і адгружалі яе Ленінграду. Як паведамляюць нам з Рагачова, многія калгаснікі і аднаасобнікі пад уплывам кулацкай агітацыі здаюць на пункты дробную бульбу, а лепшую пакідаюць сабе. Гэтым кулацкім махінацыям павінна быць абвешчана рашучая барацьба.

Кааперацыйныя загатоўчыя арганізацыі і Белпладагародніна зноў, як і ў мінулыя гады, праспалі летні сезон і толькі зараз схамянуліся — склады і пункты, бачыце, яшчэ не падрыхтаваны. Па сістэме Белпладагародніны не хапае 150 работнікаў прыёмачных пунктаў, па кааперацыйнай сістэме— каля 200. Загатоўчы апарат дагэтуль не ачышчан ад класава-чужых элементаў. У радзе раёнаў (Асвея, Дзяржынск, Чашнікі, Быхаў) не скончана яшчэ пабудова памяшканняў для прыёмкі бульбы, для яе хавання. Толькі ў гэтым месяцы ўзяліся за пабудову і рамонт гарадскіх зімовых хавальняў гародніны.

Белпладагародніна не прыняла рашучых мер, каб атрымаць з Масквы сродкі на рамонт і будаўніцтва тэхнічнай базы. Гэта-ж факт, што грошы пераведзены толькі 2 верасня.

Далей так працаваць нельга. Патрэбен неадкладны пералом у рабоце загатоўчых арганізацый!

Вялікая адказнасць падае на **чыгунку.** Сваячасовая падача вагонаў— важнейшая ўмова поўнага выканання плана і адпраўкі высокаякаснай прадукцыі. Але зноў паўтараецца леташняя гісторыя, калі чыгунка падае паражняк з вялікімі перабоямі. Трэба прымусіць чыгуначныя арганізацыі поўнасцю задаволіць заяўкі кліентуры.

Да 1-га кастрычніка скончыць без страт уборку бульбы! Да 15 кастрычніка поўнасцю выканаць абавязацельствы перад пралетарыямі Ленінграда! Пад гэтымі баявымі лозунгамі павінна быць мабілізавана ўся наша пралетарская грамадскасць.

Сакратару ЦК КП(б)Б тав. Гікало

ГОМЕЛЬ, 20. (БЕЛТА).

Дарагі тав. Гікало! Ваш прыезд у наш калгас імя Леніна, Пакалюбіцкага сельсовета, пакінуў глыбокія сляды ў калгасным жыцці. Ніколі не забудзем сёнешні дзень.

Тваё наведанне нашага калгаса ясна паказала ўсім, як сапраўдныя большэвікі ўваходзяць ва ўсе дробязі і дэталі калгаснага будаўніцтва, на якія не раз указваў правадыр партыі тав. Сталін.

Тваё наведанне падняло ў калгасе яшчэ больш вытворчую ініцыятыву, энтузіязм і энергію на далейшую барацьбу за тое, каб ператварыць наш калгас у сапраўды большэвіцкі, а калгаснікаў зрабіць заможнымі. Мы дружна мабілізуем свае сілы для фарсавання малацьбы новага ўраджаю, асенняй сяўбы і зяблява з тым, каб лепш падрыхтавацца да веснавой сяўбы другога года другой пяцігодкі.

У гонар твайго прыезда, мы сёння даставляем дзяржаве чырвоны абоз бульбы імя тав. Гікало ў 1.000 пудоў.

З большэвіцкай энергіяй будзем змагацца за тэрміновую здачу дзяржаве бульба самай лепшай якасці.

Наш калгас у гэтым годзе датэрмінова поўнасцю выканаў свае абавязацельствы перад дзяржавай па пастаўцы збожжа, здаўшы жыта 5.853 кіло, аўса— 3.405 кіло, ячменю — 2.229 кіло і пшаніцы — 300 кіло.

Жадаем ад глыбіні душы рабочаму класу есці на добрае здароўе і змагацца па-большэвіцку за пабудову бяскласавага грамадства.

Змагаючыся за высокі ўраджай, наш калгас у гэтым годзе дабіўся вялікіх рэзультатаў: жыта атрымана з аднаго га 12 цэнт., а ў мінулым годзе было атрымана 5,83 цэнт., ячменю — 18 цэнт., у мінулым годзе было 8,6 цэнт., аўса — 9 цэнт., у мінулым годзе — 3,9 цэнт.

На адзін працадзень у гэтым годзе ў нашым калгасе прыпадае больш 4 [illegible] грошай. У нашым калгасе ёсць калгаснікі, якія ўжо становяцца заможнымі.

Тав. Гікало! У гонар нашай сустрэчы з табой і нашай барацьбы за лепшы ўраджай, просім цябе прыняць ад нашага калгаса невялікі падарунак: булку хлеба новага ўраджаю і чашку мёду.

Тваё наведанне нашага калгаса і сёнешняя сустрэча наша з табой яшчэ мацней згуртуе нашы рады пад сцягам КП(б)Б і яе ЦК на чале з т. Гікало для далейшай барацьбы за новыя перамогі.

Тав. Гікало, карыстаючыся спатканнем з табой, мы ад імя праўлення калгаса, актыва і калгаснікаў нашага калгаса ўносім прапанову аб тым, каб пабудаваць у БССР асобны калгасны санаторый або дом адпачынку.

Уносім першы ўзнос у суме 500 руб. на гэту справу. Нашы калгаснікі і калгасніцы абавязаліся аддаць на гэту справу па адным працадні. Мы лічым, што 10.000 калгасаў БССР, у якіх жыве і працуе вялікая армія калгаснікаў і калгасніц, адгукнуцца на наш заклік і паследуюць нашаму прыкладу. Мы пабудуем такі калгасны палац, які будзе на здзіўленне ўсяму свету.

У той час, калі прыгнечанае сялянства фашысцкай Германіі і інш. капіталістычных краін кінута на голад, галечу і выміранне, мы будзем будаваць наш палац.

Тав. Гікало, атрымай, калі ласка, нашу пастанову і даручы Наркамзему і Наркамаховы здароўя ўзяцца за рэалізацыю нашай пастановы.

Заклікаем усе калгасы, калгаснікаў і калгасніц Беларусі абмеркаваць нашу пастанову. Пажадана, каб да святкавання 16-й гадавіны Кастрычніцкай рэвалюцыі быў закладзен першы камень гэтай пабудовы.

Няхай жыве ЎсеКП(б), яе правадыр тав. Сталін!

Няхай жыве КП(б)Б!

Няхай жыве міжнародная пралетарская рэвалюцыя!

Калгаснікі калгаса імя Леніна, [illegible]

Рагачоўшчына не адчувае адказнасці за пастаўку бульбы

Рагачоўшчына належыць да той невялікай групы раёнаў, якія адыгрываюць рашаючую ролю ў забеспячэнні Ленінграда бульбай.

21.000 тон бульбы павінен Рагачоў здаць у парадку цвёрдых паставак дзяржаве. Спажывецкая кааперацыя абавязана загатовіць і прыняць 15.400 тон; рэшта ідзе, як сырэц для патрэб прамысловасці. 9.000 тон трэба адгрузіць Ленінграду не пазней 15 кастрычніка.

Тэмпы паставак і адгрузкі сведчаць, што Рагачоўшчына не адчувае ўскладзенай на яе велізарнай адказнасці. Верасень рашаючы месяц. Між тым, на 15 верасня кааперацыяй загатоўлена каля 10 проц. плана, а адгружана Ленінграду прыкладна 15 проц. задання.

Наколькі нездавальняючы вынікі першай паловы бягучага месяца гаворыць той факт, што амаль тыя самыя паказальнікі былі і на 1 верасня. Толькі адзін **Побалаўскі** сельсовет не здаў тэмпаў. Большая-ж частка сельсоветаў фактычна загатовак бульбы не вяла.

Ужо з пачатку верасня намецілася рэзкае пагоршанне работы. На прыёмачныя пункты пачало паступаць усё менш і менш бульбы. Усю віну загатоўшчыкі ўскладалі на... дажджы. Але пачынаючы з 10 верасня пяць дзён запар было сонечнае надвор'е, а падвоз бульбы не толькі не ўзмацніўся, а амаль зусім спыніўся.

Чаму спыніліся бульбапастаўкі ў трэцяй пяцідзёнцы верасня?

Калгасы пераключыліся выключна на ўборку збожжавых і сяўбу азімых, лічачы, што «з бульбай яшчэ можна пачакаць». Раённыя арганізацыі, напераказ дырэктыве ЦК КП(б)Б і СНК БССР, не праявілі сапраўднага жадання і здольнасці так арганізаваць асенні цыкл сельска-гаспадарчых работ, каб спалучыць уборку збожжавых і бульбы. Праўда, адпаведныя інструкцыі сельсоветам і ячэйкам даны, але аператыўнага кіраўніцтва не было.

— «Бульба-ж усё-ж такі не збожжа», —разважаюць у Рагачоўшчыне. Такія настроі асабліва моцна адбіліся на якасці прадукцыі. У «Звяздзе» ўжо адзначалася, што загатаўляемая ў Рагачоўшчыне бульба — дрэннай якасці. Гэта непасрэдны рэзультат грубага ігнаравання ўказанняў ЦК КП(б)Б аб выбарачнай уборцы. Калгасы, калі і капаюць бульбу, то ва многіх выпадках невыбарачным шляхам, а суцэльна — цэлымі ўчасткамі. Аднаасобнікі-ж часта выбіраюць нізінныя ўчасткі, капаючы ў першую чаргу недаспелую прадукцыю. Тут мы наглядаем кулацкія тэндэнцыі здаць дзяржаве дрэнную бульбу, пакінуўшы лепшую сабе.

Сельсоветы і нізавыя партыйныя арганізацыі не звярнулі на гэта свае ўвагі. Не толькі ў сельсоветах, але нават у раёне пакуль што не заўважылі новага кулацкага манеўра, спроб класавага ворага сарваць забеспячэнне пралетарскіх цэнтраў каштоўнейшым харчовым прадуктам.

Раённыя арганізацыі праяўляюць ліберальныя адносіны да кіраўнікоў тых калгасаў, якія, маючы ўсе магчымасці для сваячасовага выканання плана цвёрдых паставак бульбы, сваіх абавязкаў у вызначаныя тэрміны не выконваюць. Яркім прыкладам служыць калгас **імя Свярдлова.** У гэтым калгасе масіў ранняй бульбы складае 25 га.

Аднак, старшыня праўлення **Хількевіч** — комуніст ўсё яшчэ ўхіляецца ад копкі і здачы зусім выспеўшай, добраякаснай бульбы (яе будзе, прыкладна, 250 тон). На неаднаразовыя патрабаванні загатоўшчыкаў Хількевіч не рэагуе. Што-ж канкрэтна зрабілі раённыя арганізацыі? Нічога!

Кааперацыйны загатоўчы апарат раё на працуе па-старынцы.

— Паколькі бульба павінна паступаць у парадку цвёрдых паставак, нам па сутнасці рабіць няма чаго, — так зразумелі сваю задачу сельспажыўтаварыствы.

Дзейнасць райзагатканторы фактычна абмяжоўваецца прыёмкай прадукцыі на двух пунктах: у Рагачове і Салтанаўцы. Апарат прыёмачных пунктаў чакае прывоза, выконваючы толькі чыста тэхнічныя функцыі.

Загатканторa не здолела ўцягнуць сельспажыўтаварыствы ў арганізацыю бульбапаставак, а самі сельспажыўтаварыствы не зразумелі сваёй арганізуючай ролі ў гэтай справе. І той факт, што копка ў раёне не разгорнута, не гледзячы на наяўнасць у кожным сельсовеце участкаў выспеўшай бульбы, лепш за ўсё сведчыць аб бяздзейнасці і стаўцы на самацёк у большасці сельскіх спажывецкіх таварыстваў.

На фоне гэтай бяздзейнасці рэзка вызначаецца актыўнасць **Побалаўскага** сельспажыўтаварыства, да рэчы, адзінага спажывецкага таварыства ў раёне, якому загатканторa адважылася даверыць не толькі загатоўку, але і рэалізацыю бульбы (прыёмку і адгрузку).

Вопыт работы Побалаўскага сельспажыўтаварыства ярка паказвае, якіх вялікіх рэзультатаў можна дасягнуць, калі прабудзіць ініцыятыву і самадзейнасць нізавога кааперацыйнага і калгаснага звяна. У той час, як па раёну ў цэлым спажывецкая кааперацыя выканала свой план загатовак толькі на 10 проц., Побалаўскае спажыўтаварыства перавыканала ўжо атрыманае ім заданне. На 15 верасня спажыўтаварыства загатовіла і адгрузіла Ленінграду замест 240 тон — 343 тон бульбы. Прычым Побалава адгружала прадукцыю добрай якасці.

Якімі метадамі працавала Побалаўскае сельспажыўтаварыства?

Яркае ўяўленне аб іх даюць наступныя факты. Атрымаўшы ад Загаткалторы 600 рагож, работнікі сельспажыўтаварыства абыйшлі ўсіх здатчыкаў, раздаўшы рагожы калгасам і аднаасобнікам. Узяўшы тару, здатчык лічыў неабходным вярнуць яе на пункт, напоўненую бульбай.

Спажыўтаварыства арганізавала прыёмку ў 9-ці кіламетрах ад сельсовета — на станцыі Чырвоны бераг. У той час, як намеснік старшыні сельСТ тав. **Шэпушэнка рабіў прыёмку,** старшыня тав. **Федаровіч** і яго агент тав. **Зубарэвіч** абыходзілі калгасы і кожны двор. Непасрэдна на палёх пасеўшчыкаў яны выяўлялі, якія ўчасткі можна капаць і тут-жа дагаворваліся аб тэрмінах здачы.

СельСТ шырока ўжывала заахвочван не добрасумленных здатчыкаў, прадаючы ім дэфіцытныя тавары ў большай колькасці і палепшанага асартымента. Спалучэнне метадаў пераканання з метадамі заахвочвання аказала вялікі ўплыў на ход бульбапаставак, асабліва па аднаасобным сектары, які яшчэ пераважае ў Побалаўскім сельсовеце. Многія аднаасобнікі ўжо поўнасцю да тэрміна выканалі свае абавязацельствы па пастаўцы бульбы: Парахневіч Мікіта, Худалей Фёдар (вёска Востраў), Цімашэнка Андрэй (мяст. Побалава) і інш. Кожнаму здатчыку, датэрмінова выканаўшаму пастаўкі, сельСТ дадаткова прадала на 25 руб. дэфіцытных прамтавараў: мануфактуры, галёш, абутка і г. д.

Якія вывады зрабіла загатканторa райсаюза з вопытам работы Побалаўскага сельСТ? Пакуль што ніякіх. Метады работы гэтага сельСТ нават не папулярызаваны сярод іншых сельспажыўтаварыстваў. Загатканторa не зрабіла іх здабыткам усёй нізоўкі.

Вель.

Чаму Бабруйшчына зацягвае сяўбу

Бабруйшчына злачынна зацягвае сяўбу азімых. Раённыя работнікі спасылаюцца на дрэннае надвор'е, як галоўную прычыну зрыва сяўбы. Ці так гэта?

Праверым гэта на практыцы калгаса **«Комінтэрн».** Калгас павінен засеяць 55 га жыта, засеяна-ж толькі 13. 15 гектараў трэба пасеяць па бульбе. Капаць бульбу яшчэ не пачыналі.

Кулацкія агенты агітуюць за тое, каб раней капалі сваю бульбу, а потым калгасную. Праўленне калгаса не вядзе барацьбы з гэтымі кулацкімі вылазкамі. У выніку прагулы і спазненні на работу ўвайшлі ў сістэму.

Вось малюнак, які можна было бачыць у калгасе 18 верасня. 8 гадзін раніцы. На калгасным двары сумна ходзіць старшыня **Храмель Іван** і чакае, пакуль збяруцца калгаснікі. Праходзіць поўгадзіны, гадзіна. Нарэшце, сабраліся, але ў поле не выяжджаюць. Аказваецца, няма збруі. Конюх **Шылаў** замкнуў збрую, а сам пашоў спаць. Пакуль знайшлі конюха, прайшла яшчэ гадзіна, але на поле ўсё-ж не выехалі — няма пастромкаў, якія схаваў брыгадзір Багдановіч. У 10 гадзін брыгадзір яшчэ спаў.

Аб якасці сяўбы, барацьбе за ўраджай тут менш за ўсё клапоцяцца. Тры гектары пшаніцы засеялі так, што насенне ляжыць наверсе, непрыкрытым. Брыгадзір Багдановіч патурае бракаробам. Уся яго работа заключаецца ў тым, што ён абмярае плошчу.

На практыцы калгаса «Комінтэрн», як у люстэрку, выяўляюцца прычыны зацягвання сяўбы ў Бабруйшчыне. **П.**

Аб правядзенні ўсебеларускай сталінскай эстафеты за высокую якасць ільнаапрацоўкі, за лепшае выкананне ільназагатовак

Пастанова ЦК КП(б)Б

У сувязі з тым, што зараз наступіў рашаючы этап у барацьбе за апрацоўку (абмалот, расціл, дагляд на сцелішчы, падняцце са сцелішчаў, мяцце, трапанне) ільну і ільназагатоўкі, ЦК КП(б)Б пастанаўляе:

1. Правярыць з 15-га верасня па 5 лістапада г. г. ўсебеларускую сталінскую эстафету за высокую якасць ільнаапрацоўкі, за лепшае выкананне ільназагатовак.

Асноўнай задачай правадзімай эстафеты паставіць: а) атрымаць ільнавалакно не ніжэй 8 нумара, выканаць ільназагатоўкі валакном не ніжэй 10 нумароў; б) заваяваць першынства ў соцспаборніцтве БССР з Заходняй вобласцю па апрацоўцы ільну і выкананні кантрактацыйных дагавароў з дзяржавай.

2. Прыстасаваць да вынікаў эстафеты склікання ўсебеларускага злёта перадавых ільнаводчых калгасаў у адным з ільнаводчых раёнаў, які дасць вышэйшыя паказальнікі ў якасці ўборкі і здаваемага ільновалакна і першым па БССР выканае ільназагатоўкі, прычым устанавіць, што права пасылкі дэлегатаў калгаснікаў-ударнікаў на ўсебеларускі злёт атрымаюць тыя калгасы, якія найлепш і без страт правядуць ільнаўборку, ільнаапрацоўку і поўнасцю выканаюць за час эстафеты загатоўкі па ільну валакном ці трастой лепшай якасці.

3. Прапанаваць рэдактарам цэнтральных і раённых газет у кожным нумары даваць разгорнуты паказ ходу ўсебеларускай сталінскай эстафеты па ільну, пераключыўшы на гэту справу найбольш моцных работнікаў.

4. Прапанаваць ЦК ЛКСМБ уключыць комсамольскую арганізацыю ў сталінскую эстафету па ільну.

5. Райкомам КП(б)Б ільнаводчых раёнаў неадкладна вызначыць практычныя мерапрыемствы па ўключэнню на справе ў сталінскую эстафету высокую якасць ільнаапрацоўкі, за лепшае выкананне ільназагатовак.

Патураюць зрыўшчыкам сяўбы пшаніцы

ГАРАДОК. Кулацкія антыпшанічныя настроі пануюць ў раёне.

—Пшаніцу трэба сеяць у сухую восень. Сёлета восень сырая гаворыць кулацкі агент старшыня калгаса «Селькор», Палікінскага сельсовета, **Лябёдка.**

Словы яго неадлучны ад практыкі. Калгас з 6 гектараў пшаніцы па плану не засеяў ні аднаго. Насенне азімкі Лябёдка мяркуе размеркаваць паміж калгаснікамі.

Калгас імя Дзяржынскага, Езярышчанскага сельсовета, не пачынаў сяўбы азімкі. Старшыня калгаса Ніпчаеў вось чым апраўдвае гэта.

— Ніколі не сеяў і сеяць не буду. Бацька мой жыў без пшаніцы, пражыву і я.

—Гэтыя разважанні чуў загадчык вытворчага ўчастка МТС, але ні слова не сказаў, не выкрыў кулацкага выступлення супроць пшаніцы.

У раёне не вядуць барацьбы з агентамі кулака, якія спрабуюць сарваць сяўбу пшаніцы. Аб гэтым красамоўна кажуць лічбы. На 20 верасня раён засеяў усяго 172 гектары пшаніцы— 21,5 проц. плана.

М. Філімонаў.

З ФРОНТА СЯЎБЫ АЗІМЫХ

Ельск

Калгас «Большэвік», Скарднянскага сельсовета 17 верасня выканаў план сяўбы азімых. Засеяна 171,8 гектараў.

Калгаснікі парашылі засеяць звыш плана яшчэ 15 гектараў.

Коршыкаў Апанас.

Слуцак

17 верасня буйнейшы ў раёне калгас «Гігант» Грэскага сельсовета закончыў сяўбу азімых. Засеяна 285 гектараў азімых і ў тым ліку 62 гектары пшаніцы.

Такога масіва пшаніцы яшчэ не бачыла грэская зямля і былыя грэскія аднаасобнікі.

Брыгада Кудзелькі Сцяпана ўвесь час ішла ўперадзе і задавала тон астатнім. Гэта брыгада ўзарала і засеяла 36 гектараў.

Ударна працавалі аратыя Міхневіч Пятрок, Зіневіч Змітрок і Астроўскі Даніла. Не гледзячы на дрэннае надвор'е, яны перавыконвалі нормы ворыва на 25-30 сотак гектара.

Лагвіновіч і Юркевіч.

ПЕРШЫ ДЗЕНЬ ЛЕЙПЦЫГСКАГА ФАРСА

АБВІНАВАЎЧЫ АКТ—АКТ БЕСПРЫКЛАДНАЙ ХЛУСНІ І ПРАВАКАЦЫІ

Судовая камедыя пачалася

БЕРЛІН, 21. (БЕЛТА).

«Б. Ц. ам Міттаг» паведамляе, што ў Лейпцыгу ўжо зранку ўся плошча перад будынкам вярхоўнага суда была ачэплена і закрыта для ўсякага руху.

Ван дэр-Любе абараняе афіцыяльны абаронца Зейферт. Старшыню комфракцыі рэйхстага Торглера — Зак. Балгарскіх комуністаў Дзімітрава, Папова і Танева — Тэуфхерт.

У працэсе прымаюць удзел галандскі і баўгарскі перакладчыкі.

Адкрываючы пасяджэнне старшыня суда Бюнтер, паводле слоў «Б. Ц. ам Міттаг», заявіў:

«Само сабой зразумела, што пры вынясенні прыгавора тут будзе прынята пад увагу тое, што будзе высветлена тут, у Германіі, а не тое, што наступіць з боку».

Такім чынам, калі-б абаронцы нават захацелі скарыстаць заграніцчныя даныя аб падпале рэйхстага, дык гэта спроба загадзя адкідваецца судом, хоць старшыня ў сваёй прамове заявіў, што «абарона абвінавачаных безумоўна свабодная».

Пасля паіменнага выкліка абвінавачаных было агалошана абвінавачванне. Як піша «Б. Ц. ам Міттаг», падсудныя абвінавачваюцца ў тым, што 25 і 27 лютага 1933 года прабавалі «змяніць гвалтоўна канстытуцыю Германіі», потым — што яны «знарок падпалілі рэйхстаг» і што Ван дэр-Любе прабаваў рабіць падпалы ў Нейкельнскім доме грамадскага прытулку і ў берлінскім палацы.

Абвінаваўчае заключэнне базуецца на 81, 83, 306 і 307 параграфах германскага крымінальнага кодэкса, на надзвычайных дэкрэтах прэзідэнта ад 5 студзеня і 18 лютага г. г. і, нарэшце, што **АСАБЛІВА ХАРАКТЭРНА Ў СЭНСЕ ЗЫХОДА ПРАЦЭСА, НА ДЭКРЭЦЕ ПРЭЗІДЭНТА АБ МЕТАДЗЕ ПРЫВЯДЗЕННЯ Ў ВЫКАНАННЕ КАРЫ СМЕРЦЮ.**

Паводле слоў «Б. Ц. Міттаг», на сёнешняе пасяджэнне выклікана 6 сведак. На заўтра выклікан на працэс камісар берлінскай крымінальнай паліцыі Гейсіг, які вёў усё паліцэйскае следства па гэтай справе і якога газета называе адным з галоўных сведак на працэсе.

Газета падкрэслівае, што на працэсе «ў якасці наглядчыка» прысутнічае старшыня міністэрства ўнутраных спраў Прусіі.

Згодна паведамлення агенцтва Вольфа, Ван дэр-Любе знаходзіцца на працэсе ў турэмнай адзежы і ручных кайданах. Комуністы Торглер, Дзімітраў, Папоў і Танеў носяць сваю адзежу і на іх не надзеты кайданы.

У сваёй уступнай прамове старшыня суда, паводле слоў агенцтва Вольф, падкрэсліў, што суд не дапусціць да абароны ні аднаго замежнага адваката, бо, паводле яго, старшыні, перакананне, гэтыя адвакаты «не былі свабодны ад думкі сеяць недавер'е супроць суверэннага германскага судаводства».

Мабілізацыя шпікоў

ЛОНДАН, 20. (БЕЛТА).

Спецыяльны карэспандэнт «Н'ю кронікль» **КЕМІНГС** у паведамленні з Берліна ўказвае, што **«САКРЭТНЫЯ АГЕНТЫ ПАЛІЦЫІ БУДУЦЬ РАССАДЖАНЫ НА ПРАЦЭСЕ Ў ЛЕЙПЦЫГУ СЯРОД ЖУРНАЛІСТАЎ І ПУБЛІКІ».**

Спецыяльны карэспандэнт «Манчэстэр гардыян» паведамляе, што адзін галандскі падданы, як відаць, па даручэнні галандскага ўрада, наведаў у турме Ван дэр-Любе. Ван дэр-Любе, паводле слоў гэтага галандца, зрабіў на гэта ўра-[illegible] жанне поўідыёта.

Як указвае карэспандэнт, германскія ўлады ад гэтага часу ўжываюць усё, каб здабыць новых сведак. Лік іх дасягае 20. Гэтых сведак штодзень гадзінамі перакрыжоўна дапытваюць.

У германскіх колах наглядаецца непакой з поваду мемарандума Оберфорэна, і адзін член германскага ўрада сказаў нядаўна добра вядомаму дыпламату, што мемарандум змяшчае значную частку фактаў, якія праліваюць святло на падпал рэйхстага.

Антысовецкі выпад

БЕРЛІН, 21. (БЕЛТА).

Сёння ў 9 гадзін раніцы ў Лейпцыгу пачаўся працэс аб падпале рэйхстага. Як паведамляе «Дэйчэ альгемейне цэйтунг», у Лейпцыг на працэс дапушчаны 82 замежных карэспандэнты і 41 германскі.

Той факт, што ўлада дапусціла на працэс столькі замежных журналістаў, у тым ліку вельмі многа прадстаўнікоў дробных газет, з асаблівай яснасцю падкрэслівае, што дэманстрацыйнае недапушчэнне прадстаўнікоў друку СССР становіць сабой простую **ПАЛІТЫЧНУЮ ДЫСКРЫМІНАЦЫЮ** совецкага друку.

Згодна паведамлення «Дэйчэ альгемейне цэйтунг», працэс **ЗАКОНЧЫЦЦА ТОЛЬКІ Ў ЛІСТАПАДЗЕ.**

**

Ужо першыя артыкулы фашысцкага друку аб працэсе не пакідаюць сумнення адносна яго сутнасці.

Так, «Дэйчэ альгемейне цэйтунг» падкрэслівае, што суд, як відаць, займаецца не толькі канкрэтна пытаннем аб падпале рэйхстага, але і «ўсёй суцэльнасцю плана комуністычнага пераварота».

Фашысцкі друк асабліва стараецца пераканаць іншыя капіталістычныя краіны ў неабходнасці падтрымаць германскі нацыянал-сацыялізм за яго «заслугі па барацьбе з рэволюцыйным рухам». «Увесь свет — піша «Дэйчэ альгемейне цэйтунг» — на падставе гэтага працэса ўбачыць, як блізка была Германія да большэвіцкага бяздоння і якую заслугу аказаў урад Гітлера не толькі Германіі, але і ўсёй астатняй Эўропе і ўсяму свету».

У парадку «падрыхтоўкі да працэса» прадстаўнік міністэрства прапаганды Бадэ наладзіў учора ўвечары прыём дапушчаных на працэс прадстаўнікоў друку. На прыёме выступіў пракурор Парызіус. Змест яго прамовы зводзіўся, мяркуючы па газетных паведамленнях, да запэўнення, што «германскія суддзі незалежны і падначальваюцца толькі закону».

Парызіус падкрэсліў, у прыватнасці, што прыгавары вярхоўнага суда, які з'яўляецца ў даным выпадку першай і апошняй інстанцыяй, не могуць быць абскарджаны. Пасля Парызіуса выступіў міністр юстыцыі Франк, які выказаў абурэнне заявамі замежнага друку, што пры вядзенні працэса быў аказан націск з боку ўрадавых органаў.

«Дэйчэ альгемейне цэйтунг» паведамляе: «Комуністычныя элементы, як відаць, хочуць скарыстаць гэты працэс для сваіх выступленняў».

Допыт ван-дэр-Люббе

БЕРЛІН, 21. (БЕЛТА).

«Б. Ц. ам Міттаг» паведамляе, што ўжо на раніцнім пасяджэнні пачаўся допыт Ван дэр-Любе.

Ван дэр-Любе коратка расказаў сваю біяграфію, у якой, мяркуючы па справаздачы «Б. Ц. ам Міттаг», ні слова не гаворыцца аб знаходжанні Ван дэр-Любе ў компартыі.

Потым старшыня суда перайшоў да допыта абвінавачанага. Трэба пры гэтым адзначыць, што дапытваючы Ван дэр-Любе, старшыня ўсімі спосабамі прабаваў звязаць яго з компартыяй ці ўстанавіць наяўнасць «комуністычнай ідэалогіі» Ван дэр-Любе.

Ван дэр-Любе некалькі раз судзіўся [illegible] тва», у тым ліку адзін раз у Германіі. У Шэйнінгене (Галандыя) Ван дэр-Любе быў аднойчы прыцягнут да адказнасці па абвінавачанні ў супраціўленні ўладам. З поваду гэтага выпадка старшыня, як піша «Б. Ц. ам Міттаг», задае пытанне: «Хто-ж тады дэманстраваў — комуністы?» Ван дэр-Любе адказвае, што ён быў адзін, і толькі на паўторнае пытанне старшыні гаворыць, што з ім было яшчэ некалькі чалавек.

Старшыня зноў пытаецца — ці не ў комуністычных дэманстрацыях прымаў удзел Ван дэр-Любе. Паводле слоў газеты, Ван дэр-Любе «на гэта паўторнае пытанне» не даў поўнага ад-[illegible]

„Аб'ектыўнасць" фашысцкай прэсы

Для метадаў «аб'ектыўнага» асвятлення допыта газетай характэрна, што ў справаздачы не гаворыцца, якое-ж уласна тлумачэнне даў Ван дэр-Любе. З прычыны таго, што справаздача не адважваецца сцвярджаць, што Ван дэр-Любе становча адказаў на пытанне старшыні, дык трэба, відавочна, дапускаць, што Ван дэр-Любе адказаў на гэта пытанне **АДМОЎНА.**

Далей старшыня задае ў тым-жа напрамку пытанне: «Вашы паводзіны сведчаць аб тым, што вы непрыхільна адносіліся да дзяржаўнага парадка. Адчувалі вы такую непрыхільнасць?».

Згодна цвярджанняў газетнай справаздачы Ван дэр-Любе не адказаў на гэта пытанне.

Далей зайшла гутарка аб нейкім лісце, які Ван дэр-Любе атрымаў нібыта ад нейкіх «таварышоў». У гэтым лісце нібыта гаворыцца: «Мы ўсе з табой супроць бонз».

На пытанне старшыні аб тым, што гэта за «таварышы» і аб якіх «бонзах» ідзе гутарка, Ван дэр-Любе, паводле слоў газеты, даў «незразумелае тлумачэнне».

Наогул кідаецца ў вочы, што ў газетнай справаздачы важныя месцы паказанняў Ван дэр-Любе «незразумелыя», «няясныя» і г. д.

Гэта, аднак, не перашкаджае газеце ад сябе заявіць, што «гутарка можа ісці толькі аб комуністычнай арганізацыі».

ПАРТЫЙНАЕ БУДАЎНІЦТВА

Больш узняць на чыстцы бальшэвіцкую самакрытыку не зважаючы на асобы

Чыстка ўзмацніла мазырскую партарганізацыю

(ГУТАРКА СА СТАРШЫНЁЮ МАЗЫРСКАЙ РАЁННАЙ КАМІСІІ ПА ЧЫСТЦЫ т. ЛЕЎКОВЫМ)

Чыстка партарганізацыі Мазыршчыны праводзілася на партыйнай прынцыповай палітычнай вышыні і суправаджалася мабілізацыяй шырокіх працоўных мас на выкананне гаспадарча-палітычных мерапрыемстваў партыі і ўрада.

Чыстка ўзняла актыўнасць членаў і кандыдатаў партыі, беспартыйных рабочых, калгаснікаў і працоўных аднаасобнікаў. Наведванне сходаў па чыстцы ў большасці парт'ячэек было добрае. Па сельскіх парт'ячэйках прыняла ўдзел у чыстцы звыш 6.000 беспартыйных калгаснікаў і працоўных аднаасобнікаў. Імі была праяўлена вялікая актыўнасць, асабліва пры персанальнай чыстцы. У сярэднім выступіла 20 чалавек па аднаго правяраемага, што дало магчымасць камісіям па чыстцы выкрыць рад недахопаў у рабоце паасобных парт'ячэек, выкрыць твар класава-варожых элементаў, пралезшых у партыю з карыслівымі мэтамі.

У асноўным мазырская партарганізацыя здаровая, здольная змагацца за генеральную лінію партыі. У яе радах ёсць прыкладныя бальшэвікі, якія паказалі сябе на практычнай рабоце ў барацьбе за выкананне прамфінплана на вытворчасці і гаспадарча-палітычных кампаній на вёсцы.

Да ліку іх трэба аднесці такіх т. т., як **Клішчанка Ануфрый,** член КП(б)Б з 1925 года, рабочы фабрыкі «Чырвоны Кастрычнік». Ён працуе на вытворчасці 23 гады — зараз механік завода. У часе акупацыі Мазыра белапалякамі т. Клішчанка фактычна выратаваў завод ад разграмлення, захаваўшы асноўныя часткі машын і варштатаў. Зараз на вытворчасці тав. Клішчанка з'яўляецца прыкладным ударнікам. За ўвесь час работы на заводзе ён не меў ні аднаго прагула, ніводнага спазнення. Выконвае рад партабавязкаў: член бюро парткалектыва і член РКК КП(б)Б.

Старшыня калгаса «Рухавік рэвалюцыі», Крынэцкага сельсовета, **Харытончык Сцяпан** — былы бядняк, член КП(б)Б з 1932 года. Працуе ў калгасе з усёй аддачаю. Першы ў раёне выканаў збожжаздачу дзяржаве. Прыкладна расставіў сілы ў калгасе, дзякуючы чаму няма ніводнага прагулу з боку калгаснікаў і калгасніц. У 1933 годзе ўліліся ў калгас 45 гаспадарак. Правядзенне ранняй сяўбы, уборкі і абмалота без страт забяспечыла калгасу высокі ўраджай. Калгас убраў па 10 цэнтн. жыта з га замест 4 цэнтн. у мінулым годзе, ячменю 10 цэнтн. з га, аўса 9,4 цэнт. з га.

Калгаснікі атрымалі па 4 кгр. збожжа на працадзень, замест леташніх 1,3 кгр. **Сіраш Дарка** — былая батрачка, разам з братам падлеткам выпрацавала да 15 жніўня 192 працадні і атрымала 48 пудоў збожжа. Сям'я **Данільчука Якуба** (4 працаздольных) да 15 жніўня выпрацавала 424 працадні, за якія атрымала 107 пудоў збожжа. Летась у сям'і Данільчука за год было 778 працадзён і ён атрымаў 58 пудоў збожжа. Такіх прыкладных камуністаў Мазырскі раён мае шмат.

План уборкі азімых да 20 жніўня выканан на 100 проц., яравыя культуры на 15-га верасня ўбраны на 88,2 проц., азімая сяўба на 15 верасня — на 60 проц. Гадавы план збожжавых на 14 верасня выканан на 64 проц. Прырост калектывізацыі на 1-га верасня складае 13 проц. Раён калектывізаван на 48,6 проц.

Аднак, трэба адзначыць, што ў цэлым радзе партарганізацый, якія былі засмечаны класава-варожымі элементамі, ёсць рад глыбокіх прарываў, што цягне ўніз работу ўсёй раённай арганізацыі.

Парт'ячэйка Якімавіцкага сельсовета увесь час знаходзіцца на чорнай дошцы за невыкананне гаспадарча-палітычных кампаній. Сакратаром гэтай ячэйкі з'яўляўся перараджэнец **Іваноў Пракоп** (камісіяй па чыстцы выключан з партыі). Ён не змагаўся за генеральную лінію партыі. Ён дапусціў засмечанасць не толькі сельсовета і калгасаў класава-варожымі элементамі, але нават і парт'ячэйкі. Напрыклад, **Ольха Мітрафан**, кандыдат КП(б)Б з 1931 года ўдзельнічаў у паўстанні ў Якімавічах супроць савецкай улады. Будучы старшынёю калгаса «Чырвоны маяк», давёў яго да развала. **Валашкевіч Міхась,** кандыдат КП(б)Б з 1932 года, дэзэртыр Чырвонай арміі, хаваўся ў тылу белых, за што быў асуджан на 3 гады. Будучы старшынёю калгаса, дапусціў падзёж жывёлы, перадаў значную частку калгаснага масіва ў індывідуальнае карыстанне калгаснікам і аднаасобнікам.

Выкрыты трацкісты, якія праводзілі шкодную работу, напрыклад, **Фейгельман Абрам,** кандыдат КП(б)Б з 1931 года. У сваёй рабоце ён дапусціў рад лявацкіх загібаў у адносінах да серадняко ў. Будучы старшынёю кошыкавай арцелі, дапусціў засмечанасць арцелі чужымі элементамі. Працуючы старшынёю Сухавіцкага сельсовета, праводзіў контр-рэвалюцыйную трацкісцкую палітыку, за што быў зняты з работы. **Фрэнклах Сыман,** член партыі з 1931 года, у 1927 годзе прымаў актыўны ўдзел у трацкісцкай арганізацыі. У яго на кватэры праводзіліся нелегальныя сходы трацкістаў на чале з Гінзбургам і Ваноменым, выключанымі з партыі па справе раскрытай у 1932 годзе контр-рэвалюцыйнай трацкісцкай арганізацыі ў Мазыршчыне. Працуючы на заводзе «Пролетарий», Фрэнклах праводзіў шкодную агітацыю сярод рабочых. Будучы старшынёю калгаса імя Энгельса, разбазарыў насенны фонд, праводзіў контр-рэвалюцыйную работу сярод калгаснікаў, што пацягнула за сабой масавы нявыхад калгаснікаў на работу.

Дрэнна стаіць справа і ў некаторых вытворчых партарганізацыях. Возмем фабрыку «Чырвоны Кастрычнік». У той час, калі ў першым квартале партыйная арганізацыя гэтай фабрыкі здолела мабілізаваць масы і прамфінплан быў выканан на 107 проц., а план экспартнай прадукцыі на 108,5, то, пачынаючы з другога квартала, фабрыка здала тэмпы. У другім квартале план быў выканан на 97,8 проц., а па экспарту толькі на 77,5 проц.

Соцспаборніцтва і ўдарніцтва не стала асноўнай формай работы на фабрыцы «Чырвоны Кастрычнік». З 90 камуністаў ударнікамі з'яўляюцца толькі 40 чалавек. Беспартыйных рабочых соцспаборніцтвам і ўдарніцтвам ахоплена толькі 23 проц. Сярод ударнікаў ніякай работы не вядзецца. На фабрыцы поўнасцю ігнаруецца 6 умоў тав. Сталіна, у выніку чаго ёсць вялікі недахоп рабочай сілы (недахоп 200 чалавек).

Вельмі дрэнна пастаўлена работа па марксісцка-ленінскаму выхаванню камуністаў і беспартыйных рабочых, аб чым сведчыць вельмі нізкі палітычны ўзровень большасці членаў і кандыдатаў партыі.

Адсутнічае інтэрнацыянальнае выхаванне рабочых. На фабрыцы працуе вялікі процант яўрэяў, якія не могуць карыстацца ні беларускай, ні расійскай мовай. На яўрэйскай мове сярод іх ніякай работы не вядзецца.

На заводзе «Прафінтэрн» прамфінплан першага квартала выканан на 76 проц., за другі квартал на 42 проц. Замест зніжэння сабекошта ёсць павышэнне на 2,5 проц. Якасць прадукцыі вельмі нізкая, брак у радзе выпадкаў даходзіць да 75 проц. Ёсць перавыдаткі па зарплаце да 218 проц. Камуністы амаль не ўдзельнічаюць у соцспаборніцтве і ўдарніцтве. З 28 камуністаў ударнікаў 9, з 200 рабочых — 38 ударнікаў.

Партыйная ячэйка не скарыстала правядзенне чысткі для мабілізацыі мас на выкананне прамфінплана. Бюро партыйнай ячэйкі згубіла класавую пільнасць і стала на шлях сямейнасці, кругавой парукі і заціску самакрытыкі. Член бюро ячэйкі **Ліўшыц** — загадчык ўнітазнага цэха, у якім прамфінплан выконваецца ўсяго на 26 проц., заціскаў самакрытыку, здзекваўся над рабочымі і работніцамі. Замест штодзённай барацьбы за якасць прадукцыі, ён прымаў работу за цэлы месяц, бракуючы яе на 75 проц.

Не глядзячы на існаванне на фабрыцы раду былых бундаўцаў, парт'ячэйка не вяла работы па выкрыцці дробна-буржуазнай контр-рэвалюцыйнай сутнасці бунда, што фактычна садзейнічала актывізацыі бундаўскіх элементаў на фабрыцы.

Чыстка па Мазыршчыне закончана. Праверана 735 членаў КП(б)Б і 293 кандыдатаў. З гэтага ліку выключана з партыі: членаў — 91 чалавек, кандыдатаў — 72. Пераведзена з членаў у кандыдаты — 89, у спачуваючыя — 21, з кандыдатаў — 84.

Рад калгасаў і сельсоветаў пасля чысткі ўзяліся сапраўды па-бальшэвіцку за выпраўленне сваіх памылак, разгарнулі соцспаборніцтва і ўдарніцтва. Юравіцкі сельсовет выканаў гадавы план здачы збожжапаставак па калгасах на 100 проц., па аднаасобніцкіх — 66,3 проц. Бярэзінскі сельсовет адпаведна: 96,4 і 86,8, Бесецкі — 91,8 і 88,2, Клінскі — 97 і 81,1 проц. і г. д.

Задача мазырскай партарганізацыі не толькі замацаваць дасягнутыя поспехі, а скарыстаўшы энтузіязм рабочых, калгаснікаў і працоўных аднаасобнікаў, дабіцца поўнага выканання прапаноў камісіі па чыстцы, каб выйсці ў перадавыя раёны БССР.

(БЕЛТА).

Сакратарскі аптымізм і рэчаіснасць

Малюнак аб стане і рабоце **ячэйкі портбуда** (Гомель) прыпаднесен быў у ружовых фарбах. У справаздачным дакладзе на праверачным сходзе сакратар ячэйкі **Блюдзін** не скупіўся на словы наконт «мабілізацыі», «зрухаў» і «пераломаў».

Выступленні-ж удзельнікаў схода і першыя дні індывідуальнай праверкі членаў ячэйкі паказалі, што сакратарскі аптымізм грунтаваўся на няведанні рэчаіснасці і імкненні Блюдзіна нека лькі перапавялічыць багаж сваёй кіраўнічай работы.

Ячэйка прыйшла да чысткі з няўкладзістым грузам былога апартуністычнага кіраўніцтва. Чатыры месяцы таму назад, калі на чале ячэйкі стаяў буржуазны перараджэнец **Вінтэнбэргскі,** а ў складзе бюро ячэйкі — яго нязменны хаўруснік — прараб **Смаль,** порт уяўляў сабой прытулак для ўсякіх прайдох, кулацкіх і спекуляцыйных элементаў. Ні Смаль, ні Вінтэнбергскі зусім не клапаціліся аб арганізаваным наборы рабочай сілы. Яны задавальняліся тым, што самацёкам прыбівалася да парта і з адкрытымі рукамі прымалі на работу ўсякае антысавецкае ахвосце.

Пры такіх абставінах у ліку рабочых партбуда аказалася каля 70 кулакоў. Вінтэнбэргскі і Смаль «не заўважвалі» новай замаскаванай тактыкі кулака. Наадварот, многіх кулакоў яны залічвалі ва ўдарнікі, стваралі ім прывілеяваныя ўмовы і снабжалі іх хвалебнымі атэстатамі аб «добрасумленнай» рабоце. А калі адпаведнымі органамі выкрыта была шкодніцкая дзейнасць кулакоў і пачалі ачышчаць рабочы калектыў портбуда, дык Вінтэнбэргскі пачаў праліваць кракадзілавы слёзы, заяўляючы: «З кім-жа мы будзем працаваць».

Смаль у сваю чаргу больш за ўсё клапаціўся аб сем'ях кулакоў. Ён нават пасля арышта кулакоў выдаваў іх сем'ям наборныя дакументы на атрыманне прадуктаў з ЗРК.

Аб гэтых кулацкіх абаронцах мела меркаванне ў свой час гомельская гарКК. І трэба сказаць, што яна мякка падышла да ацэнкі іх учынкаў. Нам невядомы матывы, па якіх буржуазныя перараджэнцы Вінтэнбэргскі і Смаль пакінуты ў партыі. Вядома толькі, што дадзенае ім партспагнанне нічаму іх не навучыла. У Вінтэнбэргскага і зараз на чыстцы хапае нахабнасці заяўляць, што пастанова гарКК у адносінах яго наконт зняцця з работы сакратара ячэйкі і абвяшчэння суровай вымовы няправільная. Ён імкнецца зарэкамендаваць сябе стойкім бальшэвіком. Але гэтыя словы гучаць фальшыва і выклікаюць толькі ўсеагульнае нездавальненне прысутных.

Пасля зняцця апартуністычнага кіраўніцтва ячэйкі прайшло 4 месяцы. Аднак, ячэйка і дагэтуль не перабудавала сваёй работы, не забяспечыла паспяховага фарсавання будаўніцтва парта. План будаўнічых работ выканан толькі на 87 проц. На будаўніцтве не хапае шмат рабочай сілы, няма барацьбы за ўшчыльненне рабочага дня. 25 проц. працуе падзённа. У адносінах скарыстання механізмаў пануе абязлічка ў поўным сэнсе гэтага слова, што цягне за сабой частыя выпадкі псавання і вывада іх з скарыстання. Усе гэтыя важнейшыя пытанні арганізацыі працы былі па-за ўвагай новага кіраўніцтва ячэйкі.

Падрыхтоўка да чысткі ячэйкі не была ўвязана з задачамі ўздыма тэмпаў і якасці работы на будаўніцтве.

Першыя дні індывідуальнай праверкі паказваюць вялікую засмечанасць портбуда чужымі і разлажыўшыміся элементамі. Механік **Сімановіч** прымазаўся да партыі з дакументам рабочага з 1917 года. Працуючы на портбудзе ён даволі сябе праявіў, як шкоднік. Па яго віне спалены два матора і затоплен катлаван. Аднак, гэтыя факты нікога з кіраўнікоў не турбавалі. Нікому ў ячэйцы не прыйшло ў галаву зацікавіцца нутром гэтай асобы. Калі т. т. Крутлікаў, Бачароў і Татэнка сарвалі на чыстцы маску з Сімановіча, дык ён аказаўся яўным кулаком, які яшчэ нядаўна ўладаў буйнай гаспадаркай і млынам. Партыйны білет яму быў патрэбен, каб прыкрывацца ім ў сваёй класава-варожай дзейнасці.

Такім-жа шляхам пралез у партыю і **Плят.** Яго апавяданні аб «заслугах перад партыяй» выкрыты, як фальшывая самарэклама. У мінулым — актыўны член бундаўскай арганізацыі, дэзарганізатар снабжэння рабочых, самаснабжэнец, жулік з кандыдацкай карткай у кішэні зараз — такі сапраўдны твар выпадкова пралезшага ў партыю Плята.

Вострая крытыка выклікала вялікае хваляванне ў асоб, якія сваімі ўчынкамі ганьбілі ганаровае імя камуніста. Такія людзі імкнуцца ўсякімі метадамі ўвільнуць ад сваіх уласных спраў, яны стараюцца заціскаць самакрытыку і ў шалёнай роспачы становяцца на шлях сабатажу чысткі.

Так здарылася і ў ячэйцы портбуда. Калі праходзілі чыстку **Ганцэвіч Уладзімір і Ганцэвіч Міхась,** выступіў з крытыкай іх паводзін камсамолец **Буланкоў.** Тав. Буланкоў радам фактаў выкрыў Ганцэвічаў, як людзей нічога агульнага не маючых з партыяй, як гандляроў і п'яніц. У адказ на гэта Ганцэвічы пачалі пагражаць яму жорсткай расправай.

Бюро ячэйкі палітычна ацаніла гэтую варожую вылазку і пастанавіла выключыць з партыі Ганцэвіча Уладзіміра і Ганцэвіча Міхася.

На гэтым факце трэба завастрыць увагу ўсёй парт'ячэйкі і рабочых мас на больш рашучае разгортванне самакрытыкі і крытыкі, не зважаючы на асоб, даючы бязлітасны адпор найменшым спробам сабатаваць чыстку. Толькі пры гэтых умовах ячэйка з поспехам ачысціцца ад усяго чужога і наноснага ў сваіх радах, узмоцніць сваю баяздольнасць і ўзніме авангардную ролю камуністаў на будаўніцтве, якая да гэтага часу не адчувалася.

Я. ІВАШЫН, М. ОРЛІН, А. ДАМБРОЎСКІ.

НА ЗАВОДЗЕ ІМЯ МЯСНІКОВА САБАТУЮЦЬ УСТАНОЎКУ ІМПАРТНАГА ВАРШТАТА

«Рапід» — гэта каштоўнейшы імпартны варштат. Кошт яго—каля 10 тысяч руб. золатам. Яго эфектыўнасць вельмі вялікая. «Рапід» у адну змену абточвае 27 вагонных калёсных пар, у той час як звычайны варштат дае толькі 3 пары.

Яшчэ тры тыдні таму назад варштат быў атрыман менскім вагона-рамонтным заводам імя Мяснікова. Што ў такіх выпадках павінен зрабіць бальшэвік-гаспадарнік, партыйная і прафсаюзная арганізацыі? Безадкладна ўстанавіць новую машыну, увесці ў строй дзейнічаючых агрэгатаў, асвоіць, дабіцца найлепшага скарыстання.

Што зрабілі на заводзе імя Мяснікова? Каштоўнейшы варштат пакінулі ляжаць на працягу тыдняў без усякага руху, па-напляваце льску і безадказна аднесліся да важнейшай справы.

Гэта тым больш злачынна, што завод не выконвае прамфінплана і правільная арганізацыя работы і загрузка механізмаў мае тут асабліва важнае значэнне.

Начальнік палітаддзела МББ чыгункі тав. ДАНЕНКА першы звярнуў увагу на гэты абураючы факт злачыннай нядбайнасці і безгаспадарчасці і загадаў безадкладна ўстанавіць машыну.

Прайшло ўжо шмат дзён, а варштат усё яшчэ не працуе. Гэта-ж гучыць анекдотам, калі людзі прабуюць апраўдаць сваю бяздзейнасць недахватам для такой важнай справы некалькіх бочак цэмента, або некалькіх тысяч штук цэглы.

Калі мы запыталі начальніка рамонтнага цэха інжынера БЛІНОВА, хто-ж вінават у цяганіне, ён адказаў:

—Гаспадарчы матэрыяльны аддзел, які не дае матэрыялаў.

Работнікі-ж гаспадарча-матэрыяльнага аддзела спасылаюцца на рамонтны цэх. Адзін узвальвае на другога, кожны імкнецца ўвільнуць ад адказнасці.

16-га верасня, г. зн. больш як праз два тыдні пасля атрымання варштата начальнік рамонтнага цэха БЛІНОЎ выключан з саюза і справа аб ім перадана ў пракуратуру. Гэтым самым заводскія арганізацыі лічаць сваю місію скончанай.

Ці толькі адзін Бліноў вінават?

Увесь трыкутнік рамонтнага цэха, усяго завода прашляпіў гэту справу, не прыняў своечасова мер да ўстаноўкі машын, не падтрымалі ініцыятывы перадавых ударнікаў завода аб арганізацыі суботнікаў і садзейнасці пуску «Паніга».

ЦК КП(б)Б даручыў ЦКК РСІ аказаць дапамогу палітаддзелу ў расследванні злачыннай цяганіны з устаноўкай імпартнага варштата «Паніг» па абточцы бандажоў у рамонтна-механічным цэху завода імя Мяснікова прыцягнуць вінаватых да найстражэйшай адказнасці. Сабатажнікі, якія зрываюць своечасовы пуск «Паніг» павінны быць пакараны. Нельга абыйсці таго факта, што нават зараз, пасля пастановы ЦК і загада т. ДАНЕНКА, гаспадарчыя, партыйныя і прафсаюзныя арганізацыі завода не прынялі бальшэвіцкіх мер да ўстаноўкі варштата. Ён да гэтага часа стаіць беспрытульным.

М. К. і Р. А.

Уносяць і выклікаюць

Мы, работнікі рэдакцыі газ. «Звязда» **А. Джэлюк і Р. Додзін** уносім па 15 рублёў кожны, **Кручкоў і Шчадзістаў** па 10 руб. кожны на пабудову эскадрылі імя тав. Кагановіча і выклікаем работнікаў рэдакцыі газеты **«РАБОЧИЙ: Хейфеца, Фішбейна, П. Садоўскага, Бравермана, Гінзбурга, Гарына і Іофэ;** работнікаў газеты **«КАЛГАСНІК БЕЛАРУСІ» Шастакова, Папова, Гельфанда і Жука;** работнікаў газеты **«ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА» Лебедзева, Каган і Харытановіча.** Таксама выклікаем паследваць нашаму прыкладу работнікаў рэдакцый газет **«ВІЦЕБСКІ ПРОЛЕТАРЫЙ», «ПАЛЕСКАЯ ПРАЎДА» і «КОМУНАР МАГІЛЕЎШЧЫНЫ»,** у прыватнасці т. т. **Вержбаловіча, Рабіновіча, Меерзон, Бугрова, Паўлоўскага, Рубежына, Самуціна і Сакалоўскага.**

* Я, пастаянны карэспандэнт газ. «Звязда», уношу 15 рубл. на пабудову эскадрылі імя т. **Кагановіча** і выклікаю наступных карэспандэнтаў «Звязды»:

Брайніна (Віцебск), **Кіпера** (Орша), **Дашкевіч** (Рэчыца), **Чыкуна** (Бабруйск), **Беразоўскага** (Рагачоў) і работнікаў рэдакцыі газ. «Звязда»: **Джэлюка, Чавускага, Такарчука, Бутомава, Додзіна, Стальнова і Вальфсона**

Л. Фрыд (Полацак).

* Уношу 20 рубл. на эскадрылью імя т. Кагановіча і выклікаю наступных дырэктароў МТС:

Чыкунова (боркавіцкая МТС), **Радзіонава** (асвейская МТС), **Краўчанка** (дрысенская МТС), **Шкурдзе** (ветрынская МТС), **Сінічкіна** (сіроцінская МТС), **Галавенка** (віцебская МТС), **Нікіфарава** (мсціслаўская МТС), **Гейне** (гарадоцкая МТС), **Агеева** (бешанковіцкая МТС), **Лексіна** (шклоўская МТС) і **Койдо** (бялыніцкая МТС).

Дырэктар мехаўскай МТС, Гарадоцкага раёна, КЛЯШЧОЎ.

На бягучым рахунку—841.397 рублёў

За 21 верасня на бягучы рахунак Дзяржбанка № 160/7814 паступіла 12.019 рублёў. Ад арганізацый і ўстаноў горада Менска: гаркасы — 92 рублі, ад завода «Ударнік» — 159 рублёў, ад калектыва ЦК КП(б)Б — 146 рублёў. З раёнаў: **Смалявіцкага** — 1.700 руб., **Чачэрскага** — 1.121 руб., **Барысаўскага** — 6.000 руб., ад **Чаускага** — 333 руб., **Церахаўскага** — 196 руб., **Асіпавіцкага** — 984 руб., **Асвейскага** — 301 руб **Парыцкага** — 241 руб., **Дрысенскага** — 690 руб. і з **Магілеўскага** — 52 рублі.

За 22 верасня паступіла 2.803 руб. Ад арганізацый і ўстаноў г. Менска: гаркасы — 111 руб., 31 ФЗС — 27 руб., ад Сеннецкага сельсовета — 224 руб. і ад Белканторы сувязі — 5 руб. З раёнаў — **Камарынскага** — 450 руб., **Крупскага** — 933 руб., **Магілеўскага** — 21 руб., **Полацкага**—282 руб., **Стара-Дарожскага** — 245 руб., **Мсціслаўскага** — 231 руб., **Касцюковіцкага** — 87 руб. і **Мазырскага** — 182 рублі.

З пачатка збора на бягучым рахунку — 841.397 рублёў.

Калі-ж у Лельчыцах і Ушачах разаб'юць змову маўчання

«ПРЫМЕЖНЫ КАЛГАСНІК» (УШАЧЫ), «КАЛГАСНІК НА ВАРЦЕ» (ЛЕЛЬЧЫЦЫ).

Лельчыцкі і Ушацкі раёны яшчэ і па сёнешні дзень не ўнеслі ніводнага рубля ў фонд пабудовы эскадрылі імя тав. **Кагановіча.** Неаднаразовыя ўказанні «Звязды» па гэтым пытанні засталіся непачутымі раённымі арганізацыямі, якія не ўзначалілі ініцыятывы мас у данай справе.

Як-жа газеты памянёных раёнаў праводзяць гэту важнейшую грамадска-палітычную кампанію на сваіх старонках, як яны падхапілі заклік перадавікоў прадпрыемстваў і калгасаў БССР, як давялі значэнне кампаніі да шырокіх мас рабочых і калгаснікаў сваіх раёнаў і як, нарэшце, на аснове масава-аперацыйнай работы забяспечылі поспех яе?

На жаль, як адна, так і другая газета па гэтай кампаніі паказалі сваю нездольнасць узначальваць ініцыятыву мас, не здолелі ўзняць справу на прынцыпова палітычную вышыню, не зразумелі значэння і важнасці бальшэвіцкай барацьбы за ажыццяўленне пачынання перадавікоў.

Рабочыя і калгаснікі гэтых раёнаў, даведаўшыся пра кампанію не са сваіх газет, якія, да рэчы, не палічылі нават патрэбным перадрукаваць заклік гомельскіх рабочых і калгаснікаў, а ад цэнтральнага друку, аднадушна ўхвалялі пачынанне гомельчан і выносілі пастановы аб адлічэннях у фонд эскадрылы.

Аднак, аб гэтым раённыя газеты маўчалі.

«Калгаснік на варце» (рэдактар **Ф. Шатрукоў**) больш чым праз месяц пасля разгортвання кампаніі, не сказаўшы слова аб пабудове эскадрылы, нават у нумары газеты, прысвечаным дню авіяцыі, толькі 23 жніўня паведаміў, што калгаснікі калгасу «Дзесяты з'езд советаў» горача адгукнуліся на заклік гамельчан і сабралі 100 руб. на пабудову эскадрылы. Змясціўшы аб гэтым першую інфармацыйную заметку «спецкора», газета нават не палічыла патрэбным дадаць ад сябе ў парадку растлумачэння, аб якім закліку ідзе гутарка, якое значэнне мае гэта кампанія, словам, не мабілізавала мас адклікнуцца канкрэтнымі справамі на заклік гомельчан. Інфармацыйнае паведамленне аб зборы сродкаў рэдакцыя змясціла яшчэ ў двух нумарах (26 жніўня і 6 верасня) і на гэтым палічыла свае абавязкі выкананымі.

«Прымежны калгаснік» (рэдактар **Г. БАЙКАЧОЎ)** таксама як і «Калгаснік на варце» выпусташыў палітычнае значэнне кампаніі, не вядзе яе па-аперацыйнаму. За ўвесь час газета толькі ў двух нумарах 18-20 жніўня і то, відаць, выпадкова змясціла дзве інфармацыйныя заметкі.

Вось уся «работа» двух газет па мабілізацыі мас на актыўны ўдзел у пабудове эскадрылі імя тав. Кагановіча.

Наўрад ці можна адшукаць прыклады большай палітычнай слепаты. Характэрна, што нават зараз пасля неаднаразовых указанняў «Звязды» пералому яшчэ няма. Газеты па-ранейшаму маўчаць. І недарма ні аднэй капейкі з гэтых раёнаў не паступіла.

Калі нарэшце будзе прарвана злачыннае маўчанне, калі ўрэшце газеты насапраўднаму ўзначаляць ініцыятыву мас?

Слова за райкомамі КП(б)Б, якія таксама, да рэчы, маўчаць, як і іх газеты.

І. ДВОРКІН

ПАД ЯРМОМ ФАШЫСЦКАЙ ДЫКТАТУРЫ

Больш сямі месяцаў кіруе ў Германіі нацыянал-сацыялістычная партыя — масавая партыя германскага фашызма.

Нацыянал-сацыялісты здолелі заваяваць мільённыя масы дробнай буржуазіі сваёй дэмагогіяй, сваімі абяцаннямі задаволіць усіх і ўсе самыя супярэчлівыя інтарэсы — капіталістаў і рабочых, дробную буржуазію горада і рамеснікаў, батракоў і памешчыкаў, вясковую бедната і кулакоў. Гэта партыя раздавала абяцанні направа і налева, толькі-б заваяваць прыхільнікаў.

Што-ж далі нацыянал-сацыялісты масам, якія пашлі за імі?

У гісторыі фашысцкай дыктатуры ў Германіі неабходна адрозніваць два перыяды: перыяд першы — прыход да ўлады блока нацыянал-сацыялістаў і нацыяналістаў — да ліпеня месяца, другі перыяд — з ліпеня.

Першы перыяд, калі нацыянал-сацыялізм здолеў шляхам падпала рэйхстага, загона камуністычнай партыі ў падполле, разгрома с.-д., жудаснага тэрора супроць камуністычнай партыі і класавых арганізацый пролетарыята стаць ва ўрадзе мацней нацыяналістаў, дыктаваць ім сваю волю.

Потым наследвала паступовая ліквідацыя ўсіх старых буржуазных партый і ўсіх іншых баявых арганізацый буржуазіі.

Да ліпеня нацыянал-сацыялізм расправіўся з усімі буржуазнымі партыямі, сканцэнтраваўшы ў сваіх руках манаполію на дзяржаўную ўладу, па[illegible]ніцтва інтарэсаў буржуазіі.

[illegible] ўлады на хвалі шалёнага разгула шавінізма і нацыяналізма, якія ён ўсямерна культываваў і культывуе. Але ён прыйшоў і на хвалі бязмежнай сацыяльнай дэмагогіі. Гэту сацыяльную дэмагогію нацыянал-сацыялізм працягваў развіваць і пасля прыхода да ўлады, аж да ліпеня месяца.

Гэты перыяд у сваю чаргу падзяляецца на дзве стадыі. Калі цэнтр цяжара сацыяльнай дэмагогіі фашыстаў ляжаў у раздачы абяцанняў направа і налева дробна-буржуазным масам, фашысцкія газеты ад «Фелькішэр Беобахтэр» да «Ангрыффа», уключаючы ўсе буржуазныя газеты, у якія яны пасадзілі сваіх эмісараў, развівалі шалёную дэмагогію па частцы бязмежных абяцанняў дробна-буржуазным масам.

Фашызм разварачвае і грандыёзную кампанію сацыяльнай дэмагогіі, накіраваную на ўлаўленне рабочых мас.

1-га мая было абвешчана нацыянальным святам. Гэта «нацыянальнае свята» фашысты рыхтавалі ў простым кантакце з гатовымі на ўсё рэфармісцкімі прафбюракратамі. 1 мая на мітынгу ў Берліне Гітлер выкінуў новы лозунг: «Шануйце працу, паважайце работу». Але ўжо 2-га мая нацыянал-сацыялісты палічылі падрыхтоўку выстарчальнай, разграмілі рэфармісцкія прафсаюзы, захапілі іх касы, арыштавалі правадыроў рэфармісцкага прафруху.

12-га мая з вялікай помпай быў склікан «рабочы з'езд», які ўяўляў сабой сход нацыянал-сацыялістычных чыноўнікаў і, зразумела, ніякага прадстаўніцтва ад рабочых не меў. На гэтым з'ездзе Гітлер абвясціў аб ліквідацыі класавай барацьбы, сябе-ж прапанаваў у пасрэднікі паміж рабочымі і прадпрыемцамі. За ўвесь гэты перыяд побач з дэмагогіяй у адносінах дробна-буржуазных партый, фашызм разгортвае неабузданую дэмагогію перад рабочымі масамі. Да пачатка ліпеня нацыянал-сацыялістычная прэса (у гэтай галіне асабліва вызначаўся Гебельс) заклікала да патлыблення «другой рэвалюцыі». Гэта «другая рэвалюцыя» павінна была, паводле заявы кіраўніка нацыянал-сацыялістычнай партыі, ажыццявіць усе патрабаванні нацыянал-сацыялістычнай праграмы.

Але потым і гэта скончылася.

У сваёй вядомай прамове 4 ліпеня Гітлер заявіў аб канцы «рэвалюцыі» і адкрыта прызнаў буйны капітал гаспадаром краіны, гаспадаром дзяржавы. «Прыватная прадпрыемчасць» была абвешчана альфай і амегай, умовай існавання і развіцця германскага фашызма. Гутаркі аб «сацыялізме», які германскі фашызм заўсёды разумеў у духу салдацкай казармы Фрыдрыха Вялікага, былі забаронены. За разважанні аб «другой рэвалюцыі» цяпер пагражае канцэнтрацыйны лагер. Нізавыя арганізацыі фашыстаў, у прыватнасці іх вытворчыя ячэйкі, усур'ёз прыняўшы разважанні аб «другой рэвалюцыі», аб павышэнні заработнай платы, аб «сацыялізме», у радзе выпадкаў арганізавалі стачкі, самавольна павышалі заработную плату і г. д. Гэтым спробам сваіх уласных членаў партыі ажыццявіць тое, што абяцаў нацыянал-сацыялізм, Гітлер абвясціў лютую барацьбу. Сотні членаў вытворчых ячэек нацыянал-сацыялістаў былі адпраўлены ў канцэнтрацыйныя лагеры.

Пачалася хваля абурэння штурмавікоў, якія патрабавалі выканання даных партыяй абяцанняў. Справа дайшла да крывавых сутычак у радзе гарадоў. Тысячы штурмавікоў былі засаджаны ў канцэнтрацыйныя лагеры. Усё гэта было расчысткай шляху да таго, каб заняцца «становчай дзяржаўнай работай», г. зн. у большай або меншай ступені пакончыць з сацыяльнай дэмагогіяй.

Буйны капітал патрабаваў спраў, патрабаваў перахода да «нармальнай» работы, ліквідацыі ўсякіх перашкод да свабоднага накаплення капітала і да бязмежнай эксплоатацыі рабочых мас. Нацыянал-сацыялізм усе гэтыя патрабаванні буйнага капітала ажыццявіў. Разважанні аб аўтаркіі прынялі больш скромныя формы. Германскі міністар земляробства заявіў, што аб канфіскацыі і падзеле памешчыцкіх маёнткаў не можа быць і гутаркі.

На прадпрыемствах пачалося гігантскае наступленне на заработную плату. Гэта наступленне праводзіцца пад сцягам «ліквідацыі беспрацоўя» і стварэння грамадскіх работ. Для маладых беспрацоўных створаны лагеры прымусовай працы, якія ўжо зараз па вылічэнні фашыстаў, уключаюць у сябе каля 300 тыс. беспрацоўных маладых рабочых. У гэтых лагерах беспрацоўныя знаходзяцца ва ўмовах катаржнага рэжыма, атрымліваючы заработную плату ніжэй стаўкі беспрацоўных па сацыяльным страхаванні. Фашысцкі ўрад абвясціў аб замене жанчын на вытворчасці беспрацоўнымі мужчынамі. Жанчыны знімаюцца з вытворчасці і замяняюцца беспрацоўнымі мужчынамі, але так, што пасля звальнення з прадпрыемстваў беспрацоўныя жанчыны зусім не ўключаюцца ў спісы беспрацоўных. З прадпрыемстваў дзесяткамі тысяч выганяліся і выганяюцца рэвалюцыйныя рабочыя і на іх месца становяцца прыхільнікі нацыянал-сацыялістычнай партыі. Звальняемыя рабочыя не ўносяцца ў спісы беспрацоўных. Такімі метадамі фашызм «скарачае» армію беспрацоўных. Зразумела, гэта скарачэнне — на паперы. На паперы колькасць беспрацоўных скарацілася за час знаходжання на чале ўлады Гітлера на 2 млн. чал.

У сапраўднасьці-ж гэта — плод фальшывай статыстыкі, ужывання ўсякіх метадаў для зняцця беспрацоўных з дапамогі і выключэння іх тым самым са спісаў беспрацоўных. На справе беспрацоўных у Германіі налічваецца ад 8 да 9 млн. чал.

Усе абяцанні ліквідаваць беспрацоўе з'яўляюцца пустым блефам, у які фашысцкія кіраўнікі самі не вераць, але для іх гэта статыстычнае змяншэнне беспрацоўных з'яўляецца спосабам перайсці да паступовай ліквідацыі сацыяльнага страхавання і ўсякіх дапамог беспрацоўным у мэтах аблягчэння дэфіцыта дзяржаўнага бюджэта. У той-жа час гэта «ліквідацыя беспрацоўя» з'яўляецца толькі спосабам ажыццявіць новы грандыёзны націск на заработную плату і знізіць яе да пажаданага буйному капіталу ўзроўня. Беспрацоўны рабочы, які становіцца на месца звольненай жанчыны-работніцы, або звольненага рабочага, атрымлівае стаўку жанчыны, месца якой ён заняў, г. зн. стаўку значна больш нізкую, чым стаўка рабочага-мужчыны. У радзе-ж выпадкаў новапрыняты рабочы атрымлівае такую стаўку, якую ён атрымліваў раней па сацыяльным страхаванні. Тых, хто ўхіляецца, здымаюць з дапамогі і адпраўляюць у канцэнтрацыйны лагер.

Такімі спосабамі за перыяд свайго панавання фашысты змаглі знізіць рэальную зарплату на 15-20 проц. Гэта зніжэнне дасягнута не толькі простым націскам на заработную плату, але і тым павышэннем цэн на прадукты шырокага спажывання мас, якое наступіла ў рэзультаце ўвядзення велізарных мыт на прадукты спажывання. Гэтым было дасягнута часовае павышэнне цэн на масла, на свініну, на тлушчы, на мяса, на яйкі. Гэта наступленне на заработную плату сустрэла супраціўленне рабочай масы. Пад кіраўніцтвам падпольнай рэвалюцыйнай прафапазіцыі, пад кіраўніцтвам падпольных камуністычных ячэек быў праведзен рад эканамічных і палітычных стачак.

«Новы курс» урада Гітлера суправаджаўся адпаведнымі практычнымі мерапрыемствамі ў галіне «кіраўніцтва» гаспадаркай. У якасці міністра гаспадаркі быў прызначан Шмідт — даверанная асоба буйнага капітала. Быў створан спецыяльны гаспадарчы совет, у які былі ўключаны побач з нацыянал - сацыялістамі каралі прамыслоўасці і банкаў.

Тісен быў абвешчан гаспадарчым дыктатарам і фактычным кіраўніком усёй гаспадаркі ў Германіі. Пакончыўшы з канкуруючымі буржуазнымі партыямі, фашызм аддаў дзяржаўную ўладу ў поўнае і простае распараджэнне манапалістычных аб'яднанняў — акул фінансавага капітала.

Так нацыянал-сацыялізм выкрывае сябе перад масамі, як партыя буйнага манапалістычнага капітала, як партыя непрыкрытага гвалта над працоўнымі масамі, як партыя жудаснага тэрора і гвалта над пролетарыятам.

Фашызм бачыў і бачыць сваю галоўнейшую задачу ў разгроме пролетарскай рэвалюцыі, у выкараненні бальшэвізма, у разгроме камуністычнай партыі.

Гэта фашызму не ўдалося. Пажар рэйхстага быў жудаснай правакацыяй, арганізаванай фашыстамі для таго, каб знайсці апраўданне хвалі тэрора, які цяпер праводзіць дзяржаўная ўлада з дапамогай фашысцкіх атрадаў. Разам са штурмавікамі — абарончай гвардыяй фашыстаў (СА-атрады), з дапаможнай паліцыяй, палітычнай паліцыяй і г. д. — фашызм на працягу вось ужо 8-мі месяцаў мае адну адзіную задачу: знішчыць камуністычную партыю, вытрушчыць з рабочага класа ўсякую здольнасць і жаданне да супраціўлення фашысцкаму тэрору і палітыцы фінансавага капітала.

Камуністычную партыю фашызму разграміць не ўдалося.

Фашызм кінуў у канцэнтрацыйныя лагеры сотню тысяч людзей.

15 мільёнаў германскіх пролетараў у канцэнтрацыйны лагер не засадзіць. Камуністычная партыя разгортвае грандыёзную работу па арганізацыі мас. Сотні і тысячы лістовак, газет, брашур выпускае партыя з найглыбейшага падполля. Яна кіруе стачкамі, арганізуе рабочых вакол сябе, выкрывае здрадніцтва с.-д. Герачная германская камуністычная партыя вядзе самаадданую, самаахвярную барацьбу з фашызмам, выступаючы, як адзіная антыфашысцкая сіла.

Германская сацыял - дэмакратыя збанкрутавала. Гэта партыя, якая мела ў сваім складзе мільён чалавек, вяла за сабой 5 мільёнаў арганізаваных у прафсаюзы рабочых, аказала-

ДАБІЦЦА РАШАЮЧАЙ ПЕРАМОГІ НАД БЕЗДАРОЖЖАМ

(З прамовы старшыні ЦКК КП(б)Б тав. ЛЫЧОВА на ўсебеларускай радыё-пераклічцы па дарбудаўніцтву 18 верасня 1933 года)

Не гледзячы на велізарныя капіталы, укладзеныя совецкім урадам у дарожнае будаўніцтва, мы і зараз маем такія населеныя пункты, нават цэлыя сельсоветы, якія ў часе паводкі адрываюцца ад прамысловых і адміністрацыйных цэнтраў. Па вылічэннях эканамістаў страты, якія мы штогодна церпім ад бездарожжа, перавышаюць 60 млн. руб. Гэта простыя страты — ад гібелі коняй, паломкі збруі, аўтатранспарта, трактараў і інш.

Дарога — важнейшы сродак ліквідацыі процілегласці паміж горадам і вёскай, умацавання абароназдольнасці краіны.

Як праходзіць у нас дарожнае будаўніцтва 1933 года?

Дрэнна, вельмі дрэнна. Не гаворачы ўжо аб якасных паказальніках, дзе мы маем ганебнейшы прарыў, — на сёньняшні дзень ёсць вельмі значнае недавыкананне і па асноўных колькасных паказальніках. Што вырашае поспех дарожнага будаўніцтва? Вывазка будаўнічых матэрыялаў і выхад рабочай і гужавой сілы.

Між тым у гэтым якраз і ёсць значны прарыў. Каменя па БССР вывезена 67,6 проц., гравія — 46,5 проц., пяску каля 55 проц. За жнівень і верасень месяцы, не гледзячы на пастановы ліпеньскага пленума ЦК і ЦКК КП(б)Б аб прыцягненні ў парадак дарог да уборачнай кампаніі, не гледзячы на абвешчаны ЦК двухдэкаднік сканчэння вывазкі дарбудматэрыялаў, колькі-небудзь сур'ёзных рэзультатаў няма. Замест патрэбных тысяч падвод штодзенна на дарбудаўніцтва, выходзяць лічаныя падводы і рабочыя. Перад намі стала з усёй сур'ёзнасцю пагроза зрыва дарожна-будаўнічай праграмы. **Дапусціць гэта партыя і ўрад не дазволяць. Мы маем усе магчымасці закончыць на працягу кароткага часа дарожна-будаўнічую праграму і мы павінны ва што-б там ні стала гэта зрабіць.** Барацьба за добрую дарогу, за выкананне планаў дарожнага будаўніцтва павінна стаць неадступным клопатам раённых партыйных і совецкіх арганізацый.

На дарогах раённага значэння працоўны ўдзел складае асноўны від капіталаўкладанняў у дарожную гаспадарку. Здавалася-б, што неаднаразовыя ўказанні ЦК КП(б)Б і СНК БССР аб поўным скарыстанні працоўнага ўдзелу павінны былі стаць для раённых арганізацый тым асноўным пунктам, адкуль наступ трэба пачаць барацьбу за выкананне дарожна-будаўнічай праграмы. Між тым гэтага па большасці раёнаў няма. **Мазырскі, Асіповіцкі, Бабруйскі, Сіроцінскі, Нераўлянскі** раёны выканалі план па працоўным удзеле толькі на 25-40 проц. Гэта паказвае, што з боку кіруючых раённых арганізацый ёсць поўнае ігнараванне пытання скарыстання працудзелу.

Чым вытлумачыць, напрыклад, той факт, што ў **Бабруйскім** раёне, замест сапраўднай мабілізацыі сіл для выканання планаў дарожных работ, бездарожжа да гэтага часу штурмуюць... рэзалюцыямі. Людзі з габінета прабуюць забяспечыць падрыхтоўку дарог да збожжаздачы, выносяць грозныя пастановы, якія нікім не правяраюцца і не праводзяцца ў жыццё. А ў рэзультаце... поўны зрыў падрыхтоўкі дарог да ўборачнай кампаніі і збожжаздачы: 40 проц. дарог раёна з'яўляюцца непраезджымі.

Трэба спыніць штурмаваць дарожнае будаўніцтва паперамі. Разгарніце сапраўдную большэвіцкую барацьбу за добрую дарогу! Трэба паслаць энергічных работнікаў у сельсоветы, каб яны забяспечылі выхад неабходнай колькасці рабгужсілы з тым, каб поўнасцю адрамантаваць дарогі раёна. Час не чакае. Масавая перавозка бульбы пачалася, а пад'езды да здатачных пунктаў у вас вельмі дрэнныя.

Або возьмем **Чавускі** раён. На працягу цэлага сэзона кампанія жулікаў і п'яніц пад самым носам у раённых арганізацый рабілі шкодніцкія справы ў райдараддзеле і ніхто гэтага не бачыў. У рэзультаце «работы» гэтай шайкі па Чавускаму раёну няма ні аднэй праезджай дарогі. Людзі верылі «ачкоўціральным» лічбам райдараддзелаўскіх махляроў і спакойна «почивали на лаврах».

Дзе-ж была большэвіцкая пільнасць раённых кіруючых работнікаў? Нельга-ж дапускаць у такіх важнейшых рэчах, як дарожнае будаўніцтва — такой слепаты. Цяпер трэба выправіць памылкі. Неабходна так паставіць справу, каб план выканаць на працягу самага бліжэйшага часу і пры гэтым якасна выканаць, каб дарогі былі праезджымі на працягу ўсяго года.

У **Стара-Дарожскім** раёне няма ні аднай раённай і сельскай дарогі, якая была-б праезджай круглы год. Раён шмат зрабіў у гэтым годзе для дарожнага будаўніцтва. Але цяпер, калі так важна скончыць пачатае, у яго «рукі апусціліся». За апошнія дні поўнасцю спыніўся выхад рабочай і гужавой сілы.

Значнае адставанне мы маем і па **Талачынскім, Аршанскім і Барысаўскім** раёнах. Вывазка каменя ў гэтых раёнах выканана ўсяго толькі на 25-50 проц. Трэба, таварышы, мабілізавацца. За апошнія дні замест патрэбных тысяч падвод выходзяць на каменне толькі па 30-40. Такімі тэмпамі дарог не пабудуеш і каменне не вывезеш.

Усіх раёнаў не пералічыш. Але ва ўсіх ёсць значнае недавыкананне планаў работ. Апрача таго, многія раёны чамусьці лічаць, што калі імі выканан план выхаду падвод, то ўсё добра. Не, у нас ёсць часта такія выпадкі, што падводы выходзяць, але нормы не выконваюць. У рэзультаце атрымліваецца —гужавой сілы выйшла шмат, а работы не відаць. Супроць гэтага павінна весціся самая жорсткая барацьба. Мы павінны дабіцца, **каб нормы па працоўнаму ўдзелу поўнасцю выконваліся.**

Некалькі слоў аб раённым друку. **Пухавіцкая** газета «За калгасы» паказала ўзор бліскучай барацьбы за добрую дарогу. Дзякуючы гэтаму і добрай пастаноўкі работы з боку кіруючых раённых арганізацый, план скарыстання працоўнага ўдзелу па раёну перавыканан. Таксама не дрэнна змагалася за дарогу **бешанковіцкая** газета «Сталінец».

Але на жаль, не ўсе раённыя газеты ўключыліся ва ўсебеларускі конкурс на лепшае правядзенне дарожнага будаўніцтва. **Чачэрская** газета «Сцяг калектывізацыі», **бабруйская** газета «Комуніст» і рад іншых недаўлічылі важнасці дарожнай гаспадаркі, фіксавалі толькі прарывы ў выкананні праграмы.

Возьмем **чавускую** раённую газету «Калгасны сцяг». Яна алілуйскі адзначала **«поспехі»** раёна ў дарожным будаўніцтве, пакуль **«Звязда»** і спецыяльная камісія з Менску не даказалі, што з боку райдараддзела і яго кіраўніка Грынько ёсць поўнае «очковтирательство» і правал праграмы.

Роля раённага друку ў барацьбе за добрую дарогу выключная. Трэба не толькі ў часе спецыяльных кампаній брацца за гэту справу, а штодзенна біцца за добрую дарогу, падцягваць адстаючых і паказваць прыклад перадавікоў.

Камсамол—шэф дарог. Але гэта толькі на словах. Справы-ж вельмі мала. Трэба пакончыць з дэкларацыйнасцю. Камсамольскія арганізацыі абавязаны стаць на перадавыя пазіцыі барацьбы з бездарожжам.

Некалькі слоў аб рабоце органаў КК-РСІ. Пералічаныя факты «очковтирательства», адсутнасці барацьбы за якасць дарожных работ, няправільнага скарыстання працудзелу насельніцтва — паказваюць, што да гэтага часу органы КК-РСІ мала займаліся дарожнымі справамі. Цяпер неабходна зрабіць круты паварот. Неабходна ў **Мазырскім, Чавускім, Сіроцінскім, Бабруйскім** і інш. раёнах сур'ёзна заняцца пытаннем — чаму сарван план дарожнага будаўніцтва, хто ў гэтым вінават, прыняць канкрэтныя меры для таго, каб выправіць існуючыя недахопы, арганізаваць пастаянную барацьбу за якасць дарожных работ.

Падводы і рабочыя, якія выходзяць на дарожнае будаўніцтва ў парадку працоўнага ўдзелу, павінны быць максімальна скарыстаны з тым, каб насельніцтва бачыла рэзультаты сваёй работы. У гэтым і сэнс закона аб працоўным удзеле, каб насельніцтва само прымала ўдзел у рамонце і будаўніцтве дарог, якімі карыстаецца. А ў нас часты такія выпадкі, што выйдзе калгас на дарогу, кожны робіць, што хоча, і ў рэзультаце адсутнасці тэхнічнага кіраўніцтва праезджая дарога пасля рамонта становіцца... непраезджай. Вось на гэта павінны звярнуць асаблівую ўвагу органы КК-РСІ.

Неабходна прыступіць да ліквідацыі абязлічкі ў дарожнай гаспадарцы. У большасці бывае, што дарогу пабудавалі, ды і кінулі без гаспадара. Яна праз год прыходзіць у нягоднасць і зноў прыходзіцца траціць дзесяткі тысяч дзяржаўных сродкаў для яе рамонта. Усе дарогі БССР павінны мець пастаяннага гаспадара. Усе дарогі і масты трэба на працягу бліжэйшага часу прымацаваць для пастаяннага ўтрымлівання да саўгасаў, калгасаў, МТС і вёсак. Гэтым мы забяспечым пастаянны праезд па ўсіх дарогах рэспублікі.

Патрэбна напружанне ўсіх сіл і магчымасцяй для таго, каб выйсці з гэтага прарыва, які ёсць на сёньняшні дзень па дарбудаўніцтву. Час, які яшчэ застаўся да 1 кастрычніка, з'яўляецца рашаючым у гэтай справе. Гэта павінны ўлічыць усе райкомы партыі, райвыканкомы, КК-РСІ, дарожныя і камсамольскія арганізацыі. Увесь неабходны для сканчэння дарожна-будаўнічых работ матэрыял павінен быць абавязкова вывезен, працоўны ўдзел насельніцтва скарыстан поўнасцю. Час не чакае. Паспяхова канчаючы ўборачную кампанію і хлебаздачу, па-большэвіцкі разгортваючы пасеўную, мы павінны дабіцца ў гэтым годзе рашаючай перамогі над бездарожжам.

Аб становішчы кіраўніцтва Горацкай партарганізацыі

ПАСТАНОВА БЮРО ЦК КП(б)Б

(Па паведамленню рэспубліканскай камісіі па чыстцы)

1. ЦК КП(б)Б адзначае, што, не гледзячы на выкрытую з першых-жа дзён чысткі значную засмечанасць Горацкай партарганізацыі кулацка-варожымі элементамі, перараджэнцамі і апартуністамі, сабатаваўшымі асноўныя мерапрыемствы партыі і савецкай улады ў сельскай гаспадарцы, бюро Горацкага райкома партыі не змагло адразу-ж вакол выкрытых фактаў засмечанасці і сабатажа мабілізаваць увагу райпартарганізацыі і даць большэвіцкі адпор распаразаўшымся контр-рэвалюцыйным элементам, асабліва пасля выкрыцця ў Горацкім сель.-гас. інстытуце контр-рэвалюцыйнай трацкісцкай, нацдэмаўскай арганізацыі, на працягу рада год праводзіўшай шкодніцкую работу ў справе падрыхтоўкі кадраў — спецыялістаў сельскай гаспадаркі і спроб кулацка-варожых элементаў у ячэйках інстытута і будаўніцтва ад сабатажа чысткі перайсці да прамога зрыва чысткі і дыскрэдытацыі раённай камісіі па чыстцы.

2. Горацкі РК КП(б)Б не змог поўнасцю ўключыцца ў чыстку, забяспечыць усямерную дапамогу і падтрыманне раённай камісіі па чыстцы, увязаць пытанні чысткі з правядзеннем асноўных сельска-гаспадарчых работ як вясной гэтага года, так і ў бягучую ўборку, загатоўку і асеннюю сяўбу, паставіўшы Горацкі раён у лік адстаючых раёнаў рэспублікі.

3. Кіраўніцтва Горацкага райкома так сама не аказала належнага падтрымання палітаддзелу МТС у яго барацьбе па ачыстцы калгасаў ад кулачча, прычым спробы асобных членаў бюро РК (Кандраль) змазаць востраць становішча ў раёне ў часці засмечанасці рада калгасаў кулацкімі элементамі і яўнае прымірэнцтва ў адносінах асобных людзей, вычышчаных палітаддзелам з калгасаў, не сустрэлі з боку райкома рашучага адпора і выкрыцця.

Усё гэта сведчыць аб тым, што сучаснае партыкіраўніцтва Горацкага раёна не спраўляецца з даручанай яму партыйнай справай і не зможа забяспечыць знішчэння ўсіх недахопаў, выкрытых чысткай, а таксама выканання ўсіх гаспадарча-палітычных задач, пастаўленых партыяй перад Горацкім раёнам.

Выходзячы з гэтага, бюро ЦК пастанаўляе:

1. Тав. ЧАРНАБРОДАВА аслабаніць ад работы сакратара Горацкага райкома, а старшыню РВК т. КАНДРАЛЯ з работы зняць.

2. Прапанаваць аргінстру ЦК і аддзелу кадраў у двухдзенны тэрмін падабраць кандыдатуры на сакратара РК і старшыню РВК.

3. Абавязаць аргінстр ЦК камандыраваць тэрмінам на адзін месяц у Горацкі раён двух адказных партработнікаў для дапамогі райкому па наладжванні партмасавай работы ў Горацкім інстытуце і ў ячэйках на сяле.

ЦК звярачае ўвагу бюро райкома і ўсёй партарганізацыі Горацкага раёна на неабходнасць аказання ўсямернага падтрымання і дапамогі камісіі па чыстцы ў яе далейшай рабоце па ачыстцы партарганізацыі ад класава-чужых элементаў, апартуністаў і перараджэнцаў, мабілізацыі ўсіх сіл партарганізацыі на паспяховае сканчэнне ўсіх асноўных гаспадарча-палітычных кампаній (уборачнай, збожжаздачы, асенняй сяўбы і інш.) і на гэтай падставе далейшага палітычнага і арганізацыйна-гаспадарчага ўмацавання калгасаў, ператварэння іх у большэвіцкія калгасы.

Узначаліць пераклічку—просты абавязак кожнай раённай газеты

РАЗГАРНУЦЬ ВЫТВОРЧУЮ ПЕРАКЛІЧКУ

(Ад наш. спэц. кар.)

Маўчанне—знак згоды.

Гутарка—срэбра, маўчанне — золата.

Гэтыя прыказкі падвялі газету, прадпрыемствы... У **Гомелі** маўчалі аб перадкастрычніцкай пераклічцы і напэўна тут вінаваты яны — прыказкі.

... Нарэшце, доўгае, упартае маўчанне было парушана. Прадпрыемствы гомельскай прамысловасці пачулі са старонак сваёй раённай газеты слова аб перадкастрычніцкай пераклічцы. Да гэтага моманту ні газета, ні раённыя арганізацыі аб пераклічцы, разгорнутай па ініцыятыве **«Звязды»** і падхопленай амаль усімі прадпрыемствамі БССР, як кажуць, ні гу-гу.

Рабочыя і ІТР фабрыкі **«Дзвіна»** праз **«Звязду»** звярнуліся **да** ўсіх рабочых і ІТР Беларусі аб арганізацыі перадкастрычніцкай пераклічкі па рэалізацыі пастаноў ліпеньскага аб'яднанага пленума ЦК і ЦКК КП(б)Б.

Справа была 7 верасня. Не больш чым праз 2 дні частка менскіх прадпрыемстваў уключаецца ў пераклічку.

... а Гомель маўчыць...

Праз тыдзень амаль большасць менскіх прадпрыемстваў, а потым **Віцебска, Бабруйска** ўключаюцца ў перадкастрычніцкую пераклічку.

... а Гомель маўчыць...

Маўчанне, па меншай меры, дзіўнае. І нарэшце, 17 верасня 1933 года **«Палеская праўда»** друкуе дакумант—пастанову бюро гаркома КП(б)Б. У 8-м пункце пастановы можна прачытаць такі абзац:

«Бюро гаркома завастрае ўвагу ўсіх трыкутнікаў прадпрыемстваў на працягванне ў штодзеннай рабоце барацьбы за ўдарнае выкананне соцдагавароў на лепшае прадпрыемства і правядзенне ў жыццё зваротаў да Кастрычніцкіх свят, змешчаных у «Звяздзе» і «Рабочем».

Ці даведаліся прадпрыемствы аб перадкастрычніцкай пераклічцы? Яны даведаліся, але толькі не праз «Палескую праўду». На многіх прадпрыемствах разгорнута работа па спаборніцтву да гадавіны Кастрычніка. Газета-ж маўчала, і працягвае яшчэ маўчаць аб гэтым важным пачынанні. Ўзнятым рабочымі і ІТР «Дзвіны».

«Палеская праўда» вядзе на старонках сваёй газеты конкурс на лепшае прадпрыемства, але таксама нездавальняюча. У цытуемай вышэй пастанове гаркома мы знаходзім ацэнку гэтаму спаборніцтву. Яе варта прывесці:

«Такі важнейшы вагар мабілізацыі шырокіх рабочых мас на большэвіцкую барацьбу за прамфінплан, як соцыялістычнае спаборніцтва, яўна недаацэньваецца і часамі праходзіць фармальна, без аператыўнага і канкрэтнага кіраўніцтва, без неабходнага большэвіцкага зместа. Нават такое важнейшае мерапрыемства, як конкурс на лепшае прадпрыемства, яшчэ ў большасці ячэек і парткалектываў не знайшло дастатковага практычнага адлюстравання ў рабоце. Такія адносіны да соцыялістычных метадаў працы абсалютна недапушчальныя».

«Палеская праўда» прамаўчала аб перадкастрычніцкай пераклічцы. І гэта маўчанне яшчэ амаль не парушана.

Б. Род.

Дзяржарбітраж БССР у барацьбе за якасць прадукцыі

Студзеньскі пленум ЦК і ЦКК КП(б)Б адзначыў, што ў першыя гады другой пяцігодкі галоўны ўпор павінен быць зроблен не на колькасны рост прадукцыі, а на паляпшэнне яе якасці, рост прадукцыйнасці працы і зніжэнне сабекошта.

Прайшло роўна паўгода. Ліпеньскі пленум ЦК і ЦКК КП(б)Б адзначыў, што **«якасць выпускаемай прадукцыі з'яўляецца зусім нездавальняючай і незадавальняе ўзрастаючыя запатрабаванні шырокіх працоўных мас».** Пленум катэгарычна патрабаваў неадкладнай перабудовы работы прамысловасці, кааперацыі і ўсіх збытавых арганізацый у барацьбе за лепшую якасць і асартымент прадукцыі.

Адным з органаў, які павінен дапамагаць партыі і ўраду ў іх барацьбе за якасць прадукцыі, з'яўляецца Дзяржаўны арбітраж пры СНК БССР. Разглядаючы прэтэнзіі аб спагнанні штрафаў за пастаўку нядобраякаснай прадукцыі, Дзяржарбітраж мае магчымасць, у першую чаргу, біць рублём па пастаўшчыку, які дае нядобраякасную прадукцыю, задавальняць прэтэнзіі пакупца.

За першае паўгоддзе 1933 года з агульнай сумы прад'яўленых прэтэнзій аб спагнанні 483.002 руб. штрафаў Дзяржарбітражам задаволена іскаў на 374.677 руб., што складае каля 80 проц. ад агульнага ліку прэтэнзій.

Зразумела, што Дзяржарбітраж не можа абмяжоўвацца толькі фармальным вырашэннем спрэчак. Яго абавязак — сігналізаваць адпаведным органам (пракуратуры, РСІ і інш.) аб выпуску тым ці іншым пастаўшчыком нядобраякаснага тавара.

Але трэба адзначыць, што ў гэтай рабоце Дзяржарбітраж не атрымлівае ніякай дапамогі з боку гандлюючых і збытавых арганізацый. Усе захады Дзяржарбітража, накіраваныя на прымушэнне адпаведных арганізацый узмацніць барацьбу за якасць прадукцыі, шляхам прад'яўлення найбольшай колькасці іскаў да пастаўшчыкоў, не даюць да апошняга часу патрэбнага эфекта. Збытавыя арганізацыі, дзяржгандаль, кааперацыя і інш., як і раней праяўляюць поўную інертнасць да пытанняў якасці прадукцыі.

Так, напрыклад, у краме спажывецкай кааперацыі і дзяржгандля (Гомель, Віцебск) за апошні час паступілі вялікія партыі нядобраякаснай швейнай прадукцыі, але ні рэкламацый, ні іскаў у Дзяржарбітраж не было заяўлена.

Таксама і пастаўшчыкі слаба змагаюцца за якасць выпускаемай імі прадукцыі. Замест таго, каб атрымаўшы рэкламацыі аб якасці, заняцца высвятленнем прычын выраба нядобраякаснай прадукцыі і знішчэннем гэтых прычын, — пастаўшчыкі выдумляюць абвяржэнні рэкламацый. Нават стараюцца даказаць Дзяржарбітражу, што пастаўлены імі тавар адпавядае стандартам, ост'ам, узорам і г. д. Канстанцінаўскі камбінат, які адгружаў віцебскай люстэркавай фабрыцы дрэннае шкло, тлумачыць, што згодна дагавора яны павінны адгружаць шкло «вітраж», «палоскі», «брак» і г. д., г. зн. шкло тэхнічнага прызначэння, а не спецыяльнага, прыгоднага для выраба люстэрак належнай якасці.

Значную долю віны ў гэтых адносінах нясуць і гаспадарнікі. Спрэчкі і разважанні бакоў аб добраякаснасці ці нядобраякаснасці тавара сведчаць аб тым, што дагаворы складаюцца невыразна і што ўмовы аб якасці пастаўляемага тавара не маюць выразнасці. Між тым, верасьнёўскі пленум ЦК УсеКП(б) прапанаваў вытворчым наркаматам і Цэнтрасаюзу па справе забяспечыць непасрэдны адбор тавараў нізавымі гандлюючымі арганізацыямі на базах.

Гэта дырэктыва партыі беларускай прамысловасцю не выконваецца. Прыклад: Белснабаўтадор закупіў у ЗРК пензенскага велазавода часткі для веласіпедаў, якія аказаліся зусім непрыгоднымі не толькі для продажа, а нават і для рамонта.

Ліпеньскі пленум ЦК і ЦКК КП(б)Б прапанаваў **«кааперацыі і ўсім збытавым арганізацыям не прымаць нядобраякаснай прадукцыі, узмацніць ролю і адказнасць гандлюючых арганізацый у справе ўстанаўлення і своечасовай змены асартымента прадукцыі прыстасоўна да патрабаванняў спажыўца».**

Першачарговы абавязак таваралравадзячай сеткі — неадкладна ўключыцца ў барацьбу за якасць прадукцыі, зрабіць гэту барацьбу баявой задачай сёньняшняга дня і рашуча ўзяцца за прад'яўленне рэкламацый пастаўшчыку, а іскаў — у Дзяржарбітраж.

Дзяржарбітраж пры СНК БССР і міжраённыя яго аддзелы павінны скарыстаць абвешчаную ўсебеларускую перадкастрычніцкую пераклічку ў справе рашучага пералома ў барацьбе за якасць прадукцыі.

А. Скабалан.

Агляд друку

ГАЗЕТА, ПА ЯКОЙ ТРЭБА РАЎНЯЦЦА

„ВІЦЕБСКІ ПРОЛЕТАРЫЙ"

У сваім лісце, змешчаным у «Звяздзе» ільнапрадзільнікі **«Дзвіны»** пісалі:

«Асноўнай задачай пераклічкі па нашай думцы павінна быць: шырокі абмен вопытам узорнай работы, лепшымі прыкладамі рэалізацыі пастановы пленума на прадпрыемствах»

Лепшай трыбунай абмена вопытам, як вядома, з'яўляецца друк. Расказваючы на старонках газеты аб сваёй рабоце ударнік, брыгада, калектыў у цэлым перадаюць свой вопыт адначасова тысячам, дзесяткам тысяч рабочых розных кваліфікацый розных спецыяльнасцяй.

Праз друк прасвятлены лепшых ударнікаў вытворчасці, іх формы і метады работы становяцца здабыткам шырокіх мас. Возьмем **Нікіту Ізотава** — вугальшчыка Данбаса. Яго зараз ведае ўвесь Совецкі Саюз. Але падобных да Ізотава у той або іншай ступені можна знайсці на любым прадпрыемстве. І задача газеты — перадаць іх вопыт другім.

Гэту задачу добра зразумеў **«Віцебскі пролетарый».** Уключыўшыся ў перадкастрычніцкую пераклічку, ён пачаў арганізоўваць на сваіх старонках выступленні лепшых ударнікаў, брыгад, ІТР.

Вось майстра трыкатажнай фабрыкі імя «Клары Цэткін» тав. **Васільеў** дзеліцца вопытам асваення трыкатажнай машыны «Тампкенса»:

«У сувязі з тым, што наша фабрыка ў 1934 годзе канчаткова пераходзіць на выраб трыкатажа, замест панчох, я... быў пасланы на ІВАНЦАЎСКУЮ фабрыку для азнаямлення з работай і вывучэння механізмаў трыкатажнай машыны «Тампкенса». Хутка мне ўдалося яе асвоіць, таму што я ўжо меў некаторы навык, а галоўнае не лічыўся з часам работы... Ведаючы, што вялікае значэнне адыгрывае падрыхтоўка кадраў, я па прыездзе арганізаваў курсы і падрыхтаваў пяць механікаў, якія працуюць не дрэнна. Зараз зноў арганізаваў школу і падрыхтоўваю яшчэ 8 механікаў».

Яшчэ да абвяшчэння перадкастрычніцкай пераклічкі «В. П.» добра разгарнуў работу па соцыялістычнаму шэфству старых рабочых над маладымі. Пасля выпуска ФЗВ металістаў на завод **«Чырвоны металіст»** уліваецца новае папаўненне — 100 чал. маладых рабочых. Улічваючы іх малы практычны вопыт у рабоце, комсамольскі калектыў завода узнімае пытанне аб арганізацыі соцыялістычнага шэфства старых рабочых над маладымі. Скліканецца вечар сустрэчы, на якім комсамольскі калектыў звярачваецца да старых рабочых з просьбай перадаць свой вытворчы вопыт маладым.

«В. П.» адразу-ж падхоплівае і ўзначальвае гэту каштоўную ініцыятыву.

«ШЭФСТВА СТАРЫХ РАБОЧЫХ НАД МАЛАДЫМІ — МАГУТНЫ СРОДАК УЗНЯЦЦЯ ПРАДУКЦЫЙНАСЦІ ПРАЦЫ І ПАЛЯПШЭННЯ ЯКАСЦІ ПРАДУКЦЫІ. ПАЧЫН КОМСАМОЛЬЦАЎ «ЧЫРВОНАГА МЕТАЛІСТА» — НА ЎСЕ ПРАДПРЫЕМСТВЫ ВІЦЕБШЧЫНЫ».

З такім аншлагам выступае газета 9 верасня над падборкай спецыяльна арганізаванай па гэтаму пытанню. Тут-жа даецца слова шэфам і падшэфам.

Стары рабочы з 25-гадовым вытворчым стажам тав. **Латышэўскі** расказвае:

«Працуючы па рамонце штампаў я даволі многа ўдзяляю ўвагі і часу майму падшэфнаму комсамольцу СІДАРЭНКА. Тав. Сідарэнка добра ажыццяўляе мае ўказанні і гэта дае мне ўпэўненасць, што ў майго падшэфа не будзе брака і молат будзе захаван ад псавання».

Задаволены шэфствам Латышэўскага падшэфны **Сідарэнка** гаворыць:

«Прышоўшы на завод у кавальны цэх, я спачатку скарыстоўваўся на ручных работах. Адчуваў вялікую патрэбу ў вучобе: як падыйсці да работы, як арыентавацца, як абладаць тэхнікай машыны... Я прад'явіў соцыялістычны рахунак старому кваліфікаванаму рабочаму ЛАТЫШЭЎСКАМУ, каб ён дапамог павысіць мне кваліфікацыю. Латышэўскі мой рахунак прыняў і пачаў мяне вучыць. Шэф удзяляе мне шмат увагі».

Трэба адзначыць, што «В. П.» не абмяжоўваецца паказам выключна станоўчых прыкладаў работы. Газета выкрывае і жорстка бічуе недахопы работы асобных прадпрыемстваў, брыгад, прагульшчыкаў, лодыраў і бракаробаў.

У карэспандэнцыі **«Самацёк і безадказнасць у рабоце кіраўнікоў прывялі фабрыку імя Лекерта да глыбокага прарыва»** «В. П.» правільна ўказвае на галоўныя прычыны ганебнай работы фабрыкі.

— **«ГАЛОЎНАЯ ПРЫЧЫНА, — ПІША ГАЗЕТА, — ГЭТА ФАРМАЛЬНАЯ ПЕРАБУДОВА ТЭХНІЧНАГА КІРАЎНІЦТВА ЦЭХАМІ, ЗМЕНАМІ, БРЫГАДАМІ».**

Тут-жа прыводзіцца абураючы факт гэтай фармальнасці.

«Пры перасоўцы намесніка дырэктара фабрыкі БАБІЦКАГА на пасаду начальніка рантавага цэха, Бабіцкі адмовіўся і параіў парткалектыву абмежавацца, «прымацаваннем да цэха». Бюро парткалектыва так і зрабіла».

Спалучаючы паказ вопыта перадавікоў з выкрыццём і жорсткай крытыкай недахопаў работы, расхлябанасці і разгільдзяйства, «В. П.» **арганізуе і мабілізуе шырокія масы рабочых і ІТР вакол задач пераклічкі на барацьбу за хутчэйшую рэалізацыю пастановы ліпеньскага пленума ЦК і ЦКК, за права ўдзела ва ўсебеларускім злёце ударнікаў якасці.**

Газета не толькі добра вядзе пераклічку на сваіх старонках. Яна праводзіць шырокую масавую работу непасрэдна на прадпрыемствах. На фабрыцы **«Прафінтэрн»** газета правяла вытворчую нараду інжынерна-тэхнічных работнікаў і актыва (разам з базай **Саюзшвейзбыта.** На абутковай фабрыцы разам з шматтыражкай **«Лекертавец»** праводзен рэйд па праверцы якасці прадукцыі. На цагельнях № 1 і 2 з удзелам газеты адбыўся «Вечар якасці цэглы».

Уся гэта работа праводзіцца пад лозунгам пераклічкі — **СУСТРЭЦЬ XVI ГАДАВІНУ КАСТРЫЧНІКА МАКСІМАЛЬНЫМ ПАВЫШЭННЕМ ПРАДУКЦЫЙНАСЦІ ПРАЦЫ, КАРЭННЫМ ПАЛЕПШАННЕМ ЯКАСЦІ ПРАДУКЦЫІ.**

«Віцебскі пролетарый» — першая раённая газета, якая добра зразумела задачы і мэты перадкастрычніцкай вытворчай пераклічкі і па-большэвіцку мабілізуе масы на канчатковую ліквідацыю адставання прамысловасці Віцебшчыны.

Зразумела, што ў рабоце «В. П.» ёсць і недахопы. У прыватнасці на старонках газеты мала змяшчаецца матэрыялаў аб умацаванні тэхнічнага кіраўніцтва. У нізавых вытворчых звеннях — цэхах і зменах, шляхам перасоўкі інжынераў і тэхнікаў з заводкіраўніцтва на канкрэтныя ўчасткі вытворчасці. Прайшла газета і міма такога важнейшага пытання, як ушчыльненне рабочага дня. Гэтыя недахопы «В. П.» павінен выправіць на-хаду, разгортваючы пераклічку па ўсіх важнейшых пытаннях вытворчасці.

ПРЫЗЫЎ ІДЗЕ

З 20-га верасня на заводах імя Варашылава, Молатава, «Камунары», на Менскім чыгуначным вузле распачалася работа прызыўных камісій. У рады Чырвонай арміі ідзе маладое папаўненне — 1911 год.

Прызыўнік ідзе, адчуваючы ўсю адказнасць ускладаемай на яго задачы — абароны першай у свеце пролетарскай дзяржавы, ідзе радасна і бадзёра. Пераважная большасць моладзі, што прызываецца на пунктах непасрэдна пры буйнейшых прадпрыемствах, — лепшыя ўдарнікі выканання прамфінплана, героі ўпартых, штурмовых будняў. Многія прызыўнікі — узорныя фізкультурнікі-актывісты, здаўшыя нормы па першаму і другому комплексах ГПА.

Вось невялічкі паказ таго, як праходзіў 21-га прызыў на адным з перадавых прадпрыемстваў Менску — заводзе імя Молатава.

***

Памяшканне заводскага медпункта аздоблена прывітальнымі лозунгамі і плакатамі. На сцяне павесіцца спецыяльны выпуск насценнай газеты «Прызыўнік», орган друкаванай шматтыражкі «Молатавец».

Медпункт правёў вялікую папярэднюю работу. Усе молатаўцы-прызыўнікі загадзя прайшлі антрапаметрычны абмер, брушна-тыфозную прышчэпку, сухотны дыспансер.

У невялічкіх пакоях пункта з самага ранку збіраецца вясёлы, малады народ. Чуваць жартаўлівыя гутаркі:

— А то прышоў нейкі хлапчук, не з нашага завода, толькі прыпісаны да нас, брудны, абмазаны, і адразу — у такой, да камісара! Ну, доктар яго, вядома, пад ручку, ды ў лазню... Памыйся з пачатку!

— У лазню — гэта не бяда... Абы ні з чырвонымі вачыма, ды не «пад мухай» прышоў

Перад камісіяй адзін за адным праходзяць маладыя ўдарнікі вытворчасці, гонар завода.

Вось **Ісак Екельчык,** рабочы слесар, сакратар цэхавай парт'ячэйкі, герой першай пяцігодкі, не раз прэміяваны за ўзорную працу, адзін з лепшых грамадскіх работнікаў.

Вось **Іван Васцеўскі,** столяр, комсамолец, лепшы прафработнік, актывіст абароннай работы на заводзе, дае каля 170 проц. прамфінплана.

Вось **Кастусь Юшкевіч,** рабочы мэблевага цэха, беспартыйны, лепшы ўдарнік-актывіст, сістэматычна дае 180 в лішкам проц. выканання прамфінплана.

Такіх Екельчыкаў, Васцеўскіх Юшкевічаў шмат у дружнай сям'і прызыўнікоў.

Каля стала старшыні камісіі завязваецца кароткая спрэчка. Прызыўнік Іван Бабіцкі ніяк не можа пагадзіцца:

— Чаму-ж мяне ды ў пераменны склад? Што я — горшы за іншых? Не разумею! Я хачу ў кадры...

— Здароўем не вышаў, т. Бабіцкі, нічога не паробіш, — урэзоньвае яго ваенком.

У выніку сур'ёзнай, дзелавой падрыхтоўкі да прызыва (конкурсная камісія Менгарсовета ўстанавіла за заводам імя Молатава першае месца па гораду ў гэтай справе) з ліку прыпісаных да ўчастка — 7 чалавек былі адсеяны, як чужакі, яшчэ раней.

Характэрныя постаці! Для прыкладу — прызыўнік Лапцэвіч з лесапільнага цэха. На заводзе працуе з 2-га верасня. Аказваецца, што бацькі яго да рэвалюцыі мелі звыш 30 гектараў зямлі, 8 галоў буйнай рагатай жывёлы, эксплаатавалі за лета каля 50 чалавек батракоў. У 1930 годзе, пры ўваходзе ў калгас, Лапцэвіч старшы разбазарыў усю маемасць, а Лапцэвіч малодшы (прызыўнік), працуючы ў гэтым-жа калгасе рахункаводам, наўмысля заблытаў справаздачнасць і ўцёк у Ленінград, адкуль і трапіў на завод...

Кулацкія сынкі Дудко, Адынец, якія маюць шчыльную сувязь з высланымі за межы БССР бацькамі, сын буйнага лесапрамысловуца Вінакураў і інш. чужакі своечасова адмятаюцца прэч. Ім не будзе даручана зброя.

Але вось перад камісіяй прызыўнік Калечыц. У яго абліччы — своеасаблівая рашучасць і хаця вочы неспакойна бегаюць ва ўсе бакі, відаць, што ён будзе ўпартым у імкненні атрымаць пачэсную годнасць чырвонаармейца.

— Калечыц! Ёсць даныя, што вы ў 1930 годзе былі асуджаны. Гэта праўда?

Калечыц «абураецца».

— Проста пабіліся на вечарынцы!

У далейшым ходзе размовы высвятляецца, што Калечыц — сын заможнага серадняка, жывучы ў бацькоў на вёсцы, замахам на сакратара камсамольскай ячэйкі свядома выконваў волю раз'юшанага кулачча.

Калечыцу абвяшчаюць:

— Вы зможаце служыць толькі ў тылавым апалчэнні.

***

За дзень прызыўную камісію праходзяць 29 чалавек з 35, прыпісаных да пункта. Перад заканчэннем работы ўжо на стол ваенкома кладзецца заява І. Д. Каласоўскага:

«Мае ўтрыманцы жывуць на сваіх сродках. Ад ільготы адмаўляюся... Хачу служыць і люблю ваенную справу».

Радасна і бадзёра ідзе ў армію 1911 год.

Юр. ЛЯВОННЫ.

ся ганебным банкрутам. Яна ўсёй сваёй палітыкай падрыхтоўвала прыход да ўлады фашызма, пракладвала яму шлях.

Калі нацыянал-соцыялізм прышоў да ўлады, ён абрушыў удары тэрора не толькі на комуністаў, але і на соцыял-дэмакратычных рабочых. Напала і правадырам. Цяпер партыя, падрыхтоўваўшая прыход да ўлады закончанай фашысцкай дыктатуры, сама пажала плады сваёй работы. Соцыял-дэмакратыя была абвешчана ліквідаванай, яе арганізацыя збанкрутавала ў процілегласць комуністам, якія, не гледзячы на надзвычайны тэрор, упэўнена і энергічна праводзілі і праводзяць сваю работу па арганізацыі мас і прапагандзе ідэй ленінізма, ідэй пролетарскай рэвалюцыі.

Больш таго, соцыял-дэмакратычная фракцыя рэйхстага і яе Цэнтральны камітэт адкрыта перайшлі ў лагер фашызма. На пасяджэнні рэйхстага 17 мая фракцыя ў цэлым галасавала за замежную палітычную лінію Гітлера, тым самым адкрыта агаласіўшы аб сваім пераходзе ў фашысцкі лагер.

Гэтым соцыял-фашысты думалі купіць прыхільнасць фашыстаў, дазвол на легальную работу, пазбаўлення сваіх лідэраў ад канцэнтрацыйных лагераў. Гэта не дапамагло. Фашызм не церпіць канкуруючых яму легальных буржуазных партый. Соцыял-дэмакратыю спаткаў той-жа лёс, які спаткаў партыю цэнтра, партыю нацыяналістаў і г. д.

Частка соцыял-дэмакратычных лідэраў, якім удалося ўцячы заграніцу (Вельс Штампфер і інш.), арганізавала свой уласны орган у Празе («Нейе Форвертс»), які ўсямерна апраўдвае палітыку соцыял-дэмакратыі ... малайцоў — адважваецца штосці лепятаць наконт неправамернасці фашысцкай дыктатуры. Гэта група соцыял-фашыстаў бачыць сваю галоўную задачу не ў тым, каб змагацца з фашызмам. Зусім не. Яна бачыць сваю важнейшую задачу ў тым, каб на выпадак банкруцтва і правала фашысцкай дыктатуры быць рэзервам, які павінен будзе замяніць буржуазіі збанкрутаваўшых нацыянал-соцыялістаў у якасці бар'ера супроць большэвізма, супроць пролетарскай рэвалюцыі. Гэту лінію Вельс і Штампфер адкрыта праводзяць у сваёй бруднай газеце.

Комуністычная партыя змагаецца за выкрыццё с.-д., за заваяванне рабочых соцыял-дэмакратаў на свой бок, за тое, каб масы практычна ўсвядомілі опыт фашысцкай дыктатуры, разабраліся ў прычынах банкруцтва с.-д.

Германскі фашызм завёў краіну ў гаспадарчы тупік. Ён нічога не даў і не мог даць масам, апрача зруйнавання, збяднення, далейшага аграблення і паўперызацыі. Фашызм не мог, дый не збіраўся, вывесці краіну з крызіса. Даскапала адчуваючы сваё банкруцтва ў галіне ўнутранай палітыкі, фашызм прабуе кампенсаваць гэта ў сваёй замежнай палітыцы; ён развівае шалёную нацыяналістычную дэмагогію, усямерна рыхтуецца да вайны.

Канцэнтрацыйныя лагеры служаць справе падрыхтоўкі вайны. Пабудова мастоў, пракладка дарог, пабудова ўмацаванняў — на гэта працуюць дзесяткі тысяч людзей у канцэнтрацыйных лагерах і ў лагерах прымусовых работ. Узмоцненымі тэмпамі развіваецца авіяцыйная прамысловасць, аўтамабільная, хімічная прамысловасць. Германскі фашызм разлічвае ў паўтары-два гады падрыхтавацца да вайны настолькі, каб можна было памерацца сіламі з Францыяй і яе саюзнікамі. Ён усямерна распальвае шавіністычныя настроі.

Але гэтага мала. Дробна-буржуазныя масы, якія пайшлі за фашызмам, чакаюць ад яго канкрэтных дзеянняў у галіне замежнай палітыкі і ў першую чаргу ажыццяўлення далучэння Аўстрыі да Германіі. У гэтым напрамку фашызм развівае энергічную дзейнасць. Аншлюс з Аўстрыяй ім удалося-б, напэўна, ажыццявіць, калі-б не працідзейнасць італьянскага і французскага імперыялізма, зусім не зацікаўленых у захопе Германіяй Аўстрыі.

Германскі фашызм патрабуе рэвізіі Версальскага дагавора, але ажыццявіць гэту рэвізію фашызм можа толькі вайной і да гэтай вайны ён рыхтуецца. Рэвізія Версаля азначае вайну супроць Францыі, Польшчы, Малой Антанты. Але ў гэтай вайне германскі імперыялізм не можа выступаць без саюзніка, для гэтага ён занадта слабы. Адсюль імкненне перацягнуць на свой бок фашысцкую Італію, заключыць з ёю ваенны саюз супроць французскага імперыялізма. Але ў той-жа час імкненне Германіі захапіць Аўстрыю перашкаджае германскаму фашызму завербаваць сабе ў простыя ваенныя саюзнікі Італію, бо апошняя зусім не зацікаўлена ў захопе Германіяй Аўстрыі і лічыць за лепшае мець Аўстрыю пад сваім уплывам.

Пакуль што замежная палітыка германскага фашысцкага ўрада церпіць адну ганебную няўдачу за другой. Германскі фашызм выступае як праведнік антысовецкай вайны, абвяшчае сваёй свяшчэннай місіяй разгром сусветнага большэвізма. Але гэтыя спробы арганізаваць антысовецкі блок пакуль што канчаліся правалам іменна ў выніку супярэчнасцяй паміж германскім фашызмам, які імкнецца ажыццявіць рэвізію дагавароў, і паміж франка-польска-малаантантаўскім блокам, які адстойвае захаванне гэтых дагавароў.

Знешне-палітычны германскі фашызм зараз знаходзіцца ў стане крайняй ізаляцыі. У галіне ўнутранай палітыкі ён не выканаў ні аднаго са сваіх абяцанняў дробна-буржуазным масам і адкрыта выступае, як верны слуга фінансавага капітала, як верны выканаўца яго волі.

Фашызм не выводзе і не можа вывесці краіны з крызіса. Ён толькі прыводзіць да далейшага паглыблення крызіса. Ён страшэнна руйнуе масы рабочых і масы дробнай буржуазіі. Тым самым ён сам капае сабе магілу. Комуністычная партыя сваёй гераічнай барацьбой згуртоўвае сілы працоўных мас, усямерна змагаецца за заваяванне дробна-буржуазных мас, ашуканых фашызмам, на бок пролетарыята, не гледзячы на тэрор, гвалты, сярэднявяковыя катаванні над работнікамі партыі, над рэвалюцыйнымі рабочымі наогул.

Комуністычная партыя рыхтуе сілы для наступлення супроць фашызма, супроць капітала. Крах фашызма немінучы, немінуча і перамога германскай комуністычнай партыі над фашызмам і капіталізмам пры ўмове правільнай работы, энергічнай барацьбы за заваяванне мас, на іх згуртаванне супроць фашысцкай дыктатуры.

Справа германскага пролетарыята непераможна.

Прыгавор міжнароднага грамадскага суда

ЛОНДАН, 20 (Белта).

Грамадскі суд па справе аб падпале рэйхстага пасля разбора ўсіх акалічнасцяй справы прышоў да наступных вывадаў:

1. Ван дэр-Любе—не член компартыі і працаўнік гэтай партыі. Няма ніякай сувязі паміж компартыяй і падпалам рэйхстага.

Абвінавачаныя Тоглер, Дзімітраў, Папоў і Танеў павінны разглядацца як асобы, не толькі не вінаўныя ў прыпісваемых ім злачынствах, але таксама як незамешаныя і не звязаныя ніякім чынам ні проста ні ўкосна з падпалам рэйхстага.

2. Дакуманты і вусныя паказанні, а таксама іншы матэрыял, які ёсць у распараджэнні міжнароднай камісіі юрыстаў, схіляюць да вывада, што Ван дэр-Любе не мог адзін зрабіць злачынства.

3. Расследаванне ўсіх магчымых спосабаў увахода і выхада ў рэйхстаг робіць у вышэйшай ступені праўдападобным, што падпальшчыкі скарысталі падземны ход, які вядзе з рэйхстага ў дом старшыні рэйхстага і што ўзнікненне пажара ў даны перыяд было вельмі выгадна для нацыянал-сацыялісцкай партыі.

На гэтых і іншых прычынах, прыведзеных у тэксце даклада камісіі, узнікаюць сур'ёзныя падставы для падазрэнняў, што рэйхстаг быў падпален кіруючымі асобамі нацыянал-сацыялісцкай партыі або ад іх імя.

Камісія лічыць, што юрыдычная інстанцыя, якой гэта справа падсудна павінна была-б належным чынам разглядзець указаныя падазрэнні.

У заключэнні міжнародная камісія юрыстаў выказвае за скліканне камісіі, калі-б гэта патрабавалася ў рэзультаце высвятленых на лейпцыгскім судзе фактаў.

Сусветны друк аб лейпцыгскай правакацыі

ПАРЫЖ, 21. (БЕЛТА).

Французскі друк амаль аднадушны ў ацэнцы лейпцыгскага працэса.

Газеты ўказваюць на абсалютную неграунтоўнасць і фальшывасць абвінавачання, прад'яўленага Торглеру, Дзімітраву, Папову і Таневу, і на яўна правакацыйны характар гэтага абвінавачання, якое мае на мэце выгарадзіць сапраўдных падпальшчыкаў рэйхстага і ўтаіць ад света злачынствы нацыянал-сацыялісцкай дыктатуры Германіі.

Рад газет, у тым ліку крайне правая «Амі дэ Пепль», змяшчае характэрнае паведамленне агенцтва Гавас. Агенцтва, якое звычайна не каментуе сваіх паведамленняў, на гэты раз выступае з падрабязнымі каментарыямі, у якіх рэзка крытыкуе дзеянні нацыянал-сацыялісцкіх улад.

ВАРШАВА, 21. (БЕЛТА).

Увесь польскі друк характарызуе працэс у Лейпцыгу працэс, як судовую камедыю.

Газеты змяшчаюць вывады лонданскага контр-працэса, устанавіўшага, што падпаліць рэйхстаг маглі толькі нацыянал-сацыялісты.

ПАРЫЖ, 20. (БЕЛТА).

Як паведамляе «Юманітэ», у Парыжы адбыўся 6-тысячны антыфашысцкі мітынг, арганізаваны компартыяй, рэвалюцыйнай канфедэрацыяй працы і МОПР'ам. Выступілі Семар, Габрыель Перы, баўгарскі прамоўца і Кашэн. Аднагалосна прынята рэзалюцыя, якая ўхваляе вывады лонданскага контрпрацэса, патрабуе неадкладнага вызвалення Торглера, Дамітрава, Папова і Танева і выказвае гатоўнасць да рашучай барацьбы з фашызмам. Пастаноўлена паслаць тэкст рэзалюцыі лейпцыгскаму суду і германскаму паслу ў Парыжы.

ЛОНДАН, 11. (БЕЛТА).

Каментуючы пачатак лейпцыгскага працэса, карэспандэнт «Нюс Кронікл» піша: «Кожнаму чалавеку ў Германіі вядома, што перад судом не толькі абвінавачаныя, перад судом знаходзіцца нацыянал-сацыялісцкі прэстыж і добрае імя германскага ўрада.

Карэспандэнт дадае, што нават многія прыхільнікі нацыянал-сацыялісцкага рэжыма ў прыватных гутарках асуджаюць урад за арганізацыю гэтага працэса.

Нават карэспандэнт «Дэйлі мэйль» пацвярджае, што і ў рэакцыйных колах афіцыяльная версія падзяляецца далёка не ўсюды і напамінае заяву Людэндорфа, што ён «не дапускае думкі, каб рэйхстаг быў падпален комуністамі». «Манчэстэр гардыян» і «Дэйлі геральд», выступаўшыя за апошнія месяцы з выкрываннямі нацыянал-сацыялісцкага рэжыма, не атрымалі карэспандэнцкіх білетаў на працэс.

ЛОНДАН, 21. (БЕЛТА).

Вывады міжнароднай следчай камісіі па справе аб падпале рэйхстага зрабілі ў Англіі моцнае ўражанне. Асноўныя вывады камісіі апублікаваны ва ўсіх газетах.

«Дэйлі тэлеграф» змяшчае вывады пад загалоўкам «Нацыянал-сацыялісты падпалілі рэйхстаг». «Манчэстэр гардыян» у рэдакцыйным артыкуле ўказвае, што «лейпцыгскі суд не зможа заслухаць паказанняў незалежных сведак абароны, бо яны падвергліся-б сваё жыццё небяспецы, калі-б з'явіліся ў Германіі». Газета заяўляе, што лейпцыгскаму суду прыйдзецца спыніцца на даных міжнароднай следчай камісіі.

„Пажар рэйхстага—інсцэніроўка фашыстаў"

ПРАГА, 20. (БЕЛТА).

Газеты змяшчаюць паведамленне аб лонданскім контр-працэсе пад загалоўкам «Торглер і баўгарскія комуністы не вінаваты».

Орган чэшскіх соцыялістаў (партыя Бенеша) «Чэске слова», каментуючы рэзультаты лонданскага контр-працэса: «Сусветная грамадская думка даўно ўжо пераконана ў невіннасці абвінавачаных, а таксама ў тым, што **ПАЖАР ІНСЦЭНІЯВАНЫ ФАШЫСТАМІ З ТЫМ, КАБ МОЖНА БЫЛО АБВІНАВАЦІЦЬ КОМУНІСТАЎ У ПАДРЫХТОЎЦЫ ПЕРАВАРОТУ».**

* **

ПРАГА, 20. (БЕЛТА).

Кожны дзень у германскае пасольства ў Празе паступаюць рэзалюцыі пратэста з усёй Чэхаславакіі з патрабаваннем «вызвалення не вінаватых і прыгавора над **САПРАЎДНЫМІ ВІНАВАТЫМІ, У ПЕРШУЮ ЧАРГУ НАД ГЕРЫНГАМ».**

„Нац-сацыялісты увойдуць у гісторыю з імем „падпальшчыкі""

СТАКГОЛЬМ, 21 (БЕЛТА).

У сувязі з пачаткам лейпцыгскага працэса, газеты ўказваюць, што нацыянал-сацыялісты не змогуць зняць з сябе падазрэння ў тым, што іменна яны з'яўляюцца падпальшчыкамі. Большасць газет проста ці між радкоў характарызуюць лейпцыгскі працэс як інсцэніроўку.

Нават афіцыяльнае шведскае агенцтва ў тэлеграме з Лейпцыга параўноўвае гэты працэс з працэсам Дрэйфуса, з судом над Сако і Ванцэці, а таксама з падпалам Рыму Неронам.

Агенцтва ўказвае на супярэчнасці ў абвінаваўчым матэрыяле, а таксама на падазронае маўчанне начальніка пажарнай каманды Берліна—Гемпа ў ходзе следства.

«Гетэборгс Хандэльстыднінг» піша, што **«НА ЛАВЕ ПАДСУДНЫХ — ГЕРЫНГ».** Газеты падкрэсліваюць, што і іншым кіраўнікам нацыянал-сацыялісцкай партыі з гэтага часу не пазбавіцца эпітэта «падпальшчыкі».

З гэтым імем, па думцы «Гетэборгс Хандэльстыднінг» яны ўвойдуць у гісторыю. Паводле вестак карэспандэнта «Овенска Моргенбладэт», большасць замежных журналістаў, прыбыўшых у Лейпцыг, вельмі скептычна адносяцца да выпушчанай у Германіі брашуры Эрта «Аб узброеным паўстанні».

Сёння ў Стакгольме і ў многіх іншых гарадах Швецыі адбудуцца масавыя мітынгі і дэманстрацыі супроць фашысцкай юстыцыі ў Германіі.

Гутарка Бека з Бонкурам і Даладзье

ПАРЫЖ, 21. (БЕЛТА).

Прыбыўшы ў Парыж польскі міністр замежных спраў Бек меў гутарку з пачатку з Бонкурам, потым з Даладзе.

У палітычных колах падкрэсліваюць выключную прыязнасць польска-французскіх адносін, што набывае асаблівае значэнне ў сувязі з надыходзячым пленумам совета Лігі нацый і аднаўленнем канферэнцыі па раззбраенні.

Указваюць таксама на поўную тоеснасць франка - польскіх пунктаў гледжання ў пытанні аб рэарганізацыі дунайскага басейна. У паведамленні Гавас падкрэсліваецца, што Польшча і Францыя прышлі да згоды адносна правядзення мірнай палітыкі на Усходняй Эўропе, што знайшло сваё выяўленне ў падпісанні пактаў аб ненападзе з СССР і ў далучэнні да пратакола Літвінава аб азначэнні агрэсара.

Адначасова адзначаюць, што франка-польскія перагаворы звязаны з англа-франка-амерыканскімі перагаворамі, якія адбываюцца зараз па пытанні раззбраення, і закончанымі нядаўна перагаворамі з венгерскім міністрам замежных спраў Канія і з баўгарскім царом Барысам.

ПЕРШЫ ДЗЕНЬ ЛЕЙПЦЫГСКАГА ПРАЦЭСА

Далейшы допыт ван-дэр-Любе

БЕРЛІН, 21. (БЕЛТА).

Паводле слоў «Д. А. цэйтунг», галандскі перакладчык зачытаў на ранішнім пасяджэнні яшчэ характарыстыку галандскай паліцыі, запатрабаваную з Лейдэна берлінскай паліцыяй.

Паводле слоў «Б. Ц. ам міттаг», у характарыстыцы гаворыцца, што «Ван дэр-Любе быў сапраўды членам кампартыі», што «яго дзейнасць з пачатку праходзіла з 1929 г. у комсамоле».

Судовая справаздача «Найтаўсгабе» ўсё-ж паведамляе, што згодна цвярджэння паліцэйскай характарыстыкі Ван дэр-Любе ў пачатку 1931 года выйшаў з компартыі і пакінуў Галандыю. Вярнуўшыся ў Галандыю, Ван дэр-Любе далучыўся да нейкай арганізацыі, якую справаздача называе «арганізацыяй інтэрнацыянальных комуністаў».

Судовая справаздача «Ахт ур абэндблат», аднак, проста гаворыць, што на пытанне старшыні: «Аднак, па сутнасці, вы комуніст?» Ван дэр-Любе ясна і выразна адказаў: **«НЕ».**

Згодна наяўных вестак, у характарыстыцы галандскай паліцыі ўвогуле гаворыцца, што **ВАН ДЭР-ЛЮБЕ АКТЫЎНА ЗМАГАЎСЯ СУПРОЦЬ КОМПАРТЫІ І КОМСАМОЛА.**

Пры далейшым допыце Ван дэр-Любе паконт яго заграпічных вандраванняў пацярпела поўны правал адна з меўшых месца спроб скарыстаць справу Ван дэр-Любе для новай антысавецкай кампаніі.

Як вядома, у свой час увесь германскі друк адважваўся сцвярджаць, што Ван дэр-Любе быў у СССР — нібыта нават вучыўся там на нейкіх «комуністычных курсах».

Судовыя справаздачы «Дэйчэ альгемейне цэйтунг» і рада іншых газет вымушаны ўжо сёння, у першы-ж дзень працэса, прызнаць, што Ван дэр-Любе не атрымаў дазвола ехаць у СССР.

Далей суд спыняецца на пытанні аб тым, ці быў Ван дэр-Любе ў часе свайго вандравання па Саксоніі ў 1932 годзе ў нацыянал-сацыялістаў.

Як вядома, у хуткім часе пасля арышта Ван дэр-Любе сацыял-дэмакратамі быў устаноўлен той факт, што ў 1932 годзе Ван дэр-Любе два дні знаходзіўся ў мястэчку Броквіц на ўтрыманні тамашніх нацыянал-сацыялістаў Зоммера—Шумена.

Паводле слоў газетных судовых справаздач, сёнешнім допытам Ван дэр-Любе і некалькіх сведак гэты факт нібыта абвергнут. Паводле газет, Ван дэр-Любе на пытанне старшыні заявіў, што ён — не нацыянал-сацыяліст.

Дапытаны потым нацыянал-сацыяліст Зоммер, які з'яўляецца кіраўніком нацыянал-сацыялісцкай арганізацыі Броквіца, адмаўляе, зразумела, што падсудны Ван дэр-Любе — той самы чалавек, які ў 1932 годзе з'явіўся да яго і выдаў сябе за нацыянал-сацыяліста і для якога ён, Зоммер, арганізаваў начлег і харчаванне.

Аднак, другі сведка — броквіцкі бургамістр Кейль заяўляе, у процівагу паказанням Зоммера, што гутарка з Зоммерам па гэтым пытанні ў сакавіку бягучага года падмацавала яго, Кейля, дапушчэнне аб тым, што чалавек, якога Зоммер уладкаваў у 1932 годзе, быў іменна Ван дэр-Любе.

Такім чынам, калі меркаваць па газетных справаздачах, зусім не стваралася ўражанне, што цвярджэнне аб сувязі Ван дэр-Любе з саксонскімі нацыянал-сацыялістамі абвергнута.

Трэба таксама адзначыць, што згодна справаздач «Ахт ур абендблат», Ван дэр-Любе ў часе сваіх вандраванняў па Германіі быў таксама і ў Мюнхене.

Заява нам. наркома замежных спраў т. Сакольнікава японскаму паслу ў Маскве Ота

21 верасня г. г. нам. наркома замежных спраў тав. **Г. Я. Сакольнікаў** зрабіў японскаму паслу ў Маскве п. **Ота** наступную заяву:

Паводле праўдзівых вестак, атрыманых совецкім урадам, манчжурскія ўлады, згодна ўказання японскага ўрада, мяркуюць у бліжэйшыя дні правесці аднабакова рад перамен у кіраўніцтве кітайска-ўсходняй чыгункай, якія вусім парушаюць устаноўлены парадак

У прыватнасці, мяркуюць груба парушыць правы, якія належаць совецкаму кіраўніку дарогі, паставіўшы яго фактычна ў залежнасць ад манчжурскага памочніка. У той-жа час манчжурская ўлады, — паводле ўказання агентаў японскага ўрада, — намячаюць рад паліцэйскіх мерапрыемстваў супроць совецкіх супрацоўнікаў на КУЧ.

Совецкі ўрад упаўнаважыў мяне зрабіць папярэджанне ад яго імя, што ажыццяўленне гэтых ці падобных мерапрыемстваў у Харбіне, парушаючы існуючы статут дарогі, устаноўлены дагаворамі, будзе разглядацца совецкім урадам як факт, які пярэчыць тым абавязацельствам, што былі прыняты на сябе японскім і мукдэнскім урадамі, і кваліфікуецца, як недапушчальная спроба захвата дарогі.

Совецкі ўрад лічыць, што простая адказнасць за гэтыя парушэнні падае на японскі ўрад. Не Манчжоу-Го, якое бяссільна і няздольна адказваць за падзеі ў Манчжурыі, а японскі ўрад, які з'яўляецца сапраўдным гаспадаром у Манчжурыі, — павінен несці простую адказнасць за ўсе парушэнні дагавароў на КУЧ, як і за падрыхтоўваемы захват дарогі.

Такую-ж заяву даручана совецкаму паўнамоцнаму прадстаўніку тав. Юрэневу зрабіць японскаму ўраду ў Токіо.

(БЕЛТА).

Тав. Чэмаданаў у Бабруйску

БАБРУЙСК, 22 (БЕЛТА). Сюды прыбыў генеральны сакратар КІМ'а тав. Чэмаданаў. Райком комсамола арганізаваў сустрэчу тав. Чэмаданаву з комсамольскім актывам. У гутарцы з комсамольцамі тав. Чэмаданаў абмаляваў становішча замежных секцый КІМ, асабліва спыняючыся на рабоце комсамола Германіі.

Аб бюракратызме і „очковтирательстве" з боку Менскай канторы сувязі у справе разгляда скаргаў працоўных

Пастанова прэзідыума ЦКК КП(б)Б і калегіі НК РСІ Бел.

Згодна паведамлення заг. менскай канторы сувязі т. СНЕЖКАВА на імя ЦКК-РСІ Бел., гар. КК-РСІ, газ. «Звязда» і ўпаўнаважанага НКсувязі колькасць нявырашаных спраў па канторы сувязі на 11 верасня г. г. складае 137.

Праверкай транспартнай групай ЦКК-РСІ, што праводзілася 14-16 верасня, устаноўлена поўная несуадпаведнасць гэтага паведамлення. Так, за 1931 год аказалася ў невядомым стане 120 скаргаў; за 1932 г. 12 тоўстых папак таксама ў невядомым стане і якім няма ўліку. За 1933 г. 980 скаргаў у стадыі перапіскі, і на 16 верасня г. г. з 240 скаргаў 126 накіраваны для даведак у архіў, 114 надрукованы разглядам і 384 скарг на недастаўку газет. Пры чым па скаргах за 1931 г. былым заг. бюро скаргаў ЗНАКАМ па шаблону напісана: «Не з'явіўся падацель». Такім чынам у працы бюро скаргаў, як сістэма, панавалі валакіта, чыноўніцкія і злачынна-бюракратычныя адносіны да скаргаў працоўных.

Прэзідыум ЦКК КП(б)Б і калегія НК РСІ Бел. пастанаўляюць:

1. Былога заг. бюро скаргаў менскай канторы сувязі ЗНАКА (працуючага зараз у 4-м агенцтве сувязі г. Менска), дапусціўшага злачынна-бюракратычныя адносіны да скаргаў працоўных, што выявілася ў шаблонным [illegible] на скаргах: «Не з'явіўся падацель», з працы зняць з забаронай працаваць у органах сувязі.

2. Былога нам. загадчыка менскай канторы сувязі РАКАВА (працуючага зараз у Белкірсувязі), не сачыўшага за праходжаннем скаргаў працоўных, што прывяло да вялікай колькасці замаруджаных і невырашаных скаргаў з займаемай зараз пасады ў Белкірсувязі зняць і забараніць на працягу 2-х год займаць адказныя пасты.

3. Заг. бюро скаргаў канторы сувязі ГУТМАН за «очковтирательство» і фармальны падыход да ўліку скаргаў, улічваючы яго кароткі тэрмін працы, абвясціць вымову.

4. Прыняць да ведама, што заг. менскай канторы сувязі СНЕЖКОЎ за «очковтирательство» і развал работы загадам Белкіраўніцтва сувязі з працы знят і аддан пад суд.

Старшыня ЦКК КП(б)Б — Нарком РСІ БССР ЛЫЧОЎ.

Да праблемы Вялікага Дняпра

Беларуская акадэмія навук праводзіць рад цікавых і важных работ, звязаных з праблемай Вялікага Дняпра.

Асноўная ўвага сканцэнтравана на навуковым угрунтаванні выхада з Дняпра на Ленінград праз прытокі Дняпра і Заходняй Дзвіны да ракі Ловаць.

Комплексная навуковая экспедыцыя ўсё лета вяла доследы на ўчастку Орша—Віцебск—Ловаць. Частка экспедыцыі—гісторыка-археалагічная і эканамічная—ужо закончыла свае вышуканні. Другая частка—гідра-геалагічная, агра-глебавая, кліматалагічная, геабатанічная—будзе працягваць работу да позняй зімы.

ЭКСПЕДЫЦЫЯМІ КІРУЮЦЬ АКАДЭМІКІ ДОМБАЛЬ, БЛІАДУХА, АФАНАС'ЕЎ, БУРСТЫН, ПРАФЕСАРЫ ГАНЧАРЫК, ДАРОЖКІН, КАЙГАРОДАЎ І ЛЯЎДАНСКІ.

Як паведаміў нашаму супрацоўніку першы віцэ-прэзідэнт Беларускай акадэміі навук, акадэмік ДОМБАЛЬ, мэты экспедыцыі—**НАВУКОВА ЎГРУНТАВАЦЬ НАЙБОЛЬШ КАРОТКІ ВЫХАД АД РАКІ ЛОВАЦЬ ДА ДНЯПРА.**

Выяўляецца магчымасць скараціць гэты шлях на 100 клм. супроць папярэдняга украінскага варыянта.

Тэрміны і месцы склікання кустравых нарад

ЗАГАДЧЫКАЎ АРГАДДЗЕЛАЎ ГК І РК КП(б)Б, НАМ. НАЧ. ПАЛІТАДДЗЕЛАЎ МТС І САКРАТАРОЎ РК ЛКСМБ ПА ВЫНІКАХ ПЕРАБУДОВЫ ПАРТРАБОТЫ Ў ВЁСЦЫ

І КУСТ.—МЕНСК, 28 ВЕРАСНЯ Г. Г.

Менск, Заслаўе, Лагойск, Дзяржынск, Узда, Барысаў, Смалявічы, Пухавічы, Чэрвень, Бягомль, Плешчаніцы.

ІІ КУСТ.—ГОМЕЛЬ, 30 ВЕРАСНЯ Г. Г.

Гомель, Буда-Кашалева, Уваравічы, Ветка, Чачэрск, Тэрахаўка, Хойнікі, Камарына, Брагін, Лоеў, Рэчыца, Прапойск, Карма.

ІІІ КУСТ.—ВІЦЕБСК, 3 КАСТРЫЧНІКА Г. Г.

Віцебск, Дрыса, Полацак, Асвея, Расоны, Ушачы, Сіроціна, Бешанковічы; Гарадок, Сураж, Лёзна.

ІV КУСТ.—МАГІЛЕЎ 1 КАСТРЫЧНІКА Г. Г.

Магілеў; Чавусы, Шклоў, Бялынічы, Клічаў, Быхаў, Чэрыкаў, Крычаў, Чырвонаполье, Рагачоў, Берэзіна.

V КУСТ.—МАЗЫР, 5 КАСТРЫЧНІКА Г. Г.

Мазыр, Лельчыцы, Тураў, Жыткавічы, Петрыкоў, Ельск, Нароўля.

VІ КУСТ.—БАБРУЙСК, 2 КАСТРЫЧНІКА Г. Г.

Бабруйск, Асіпавічы, Глуск, Парычы, Жлобін, Старыя дарогі, Любань, Старобін, Чырв. Слабада, Копыль.

VІІ КУСТ.—ОРША, 5 КАСТРЫЧНІКА Г. Г.

Орша, Дуброўна, Горкі, Мсціслаўе, Талачын, Сянно, Чашнікі, Лепель, Клімавічы, Касцюковічы.

Менскі куст збіраецца ў залі пасяджэнняў ЦК, а астатнія ў суадпаведных ГК і РК КП(б)Б.

Паведамленні

— ПК ЦКК КП(б)Б просіць т. т. **Гальчанка Т. Н.**, раней працаваўшага ў Нараўлянскім раёне, і **Антончыка Фёдара Фёдаравіча**, б. дырэктара саўгаса Цяцерына, Бялыніцкага раёна, паведаміць ПК ЦКК (Менск, Савецкая, 55) адрас або месца работы і жыхарства без выезда ў Менск.

Просьба да ўсіх партарганізацый, ведаючых аб месцы знаходжання паказаных таварышоў, паведаміць аб гэтым ПК ЦКК.

Парткалегія.

— Згодна пастановы сакратарыята Менгаркома КП(б)Б 27-га верасня г. г. праводзіцца адзіны партдзень па гораду па пытанні становішча таварыстваў Асоавіяхіма, Аўтадора і «Чырвонага крыжу».

Вам прапануецца зараз-жа вылучыць брыгады для агляду гэтых таварыстваў і даклады іх заслухаць на партдні.

24-га верасня г. г. а 7-й гадзіне ўвечары ў памяшканні Дому Комасветы адбудзецца нарада сакратароў парткалектываў і ячэек па гэтаму пытанню.

На гэту нараду павінны з'явіцца члены фракцыі гарсовета АСО, Аўтадора і «Чырвонага крыжа».

Менгарком КП(б)Б.

— Культпроп ГК КП(б)Б паведамляе ўсіх таварышоў, падаўшых заявы ў вячэрні комвуз і не прайшоўшых іспытаў, з'явіцца на іспыты ў вячэрні комвуз (Універсітэцкая, 27, 2-гі паверх, пакой 41) у наступныя дні:

23, 25 верасня да 11 гадз. раніцы і ад 7 да 9 гадз. увечары.

Пасля паказанага тэрміну прыймовыя іспыты адбывацца не будуць.

Культпроп ГК КП(б)Б.

Да ведама ўсіх парткалектываў і ячэек КП(б)Б

Заняткі ў агульна-гарадской ВСПШ на беларускай мове пачнуцца 23-га верасня а 7-й гадзіне ўвечары ў памяшканні 20-й ФЗС па вул. Лекерта 1-я, № 5. Для таварышоў, занятых на рабоце ў вячэрняй змене па вытворчасці, заняткі адбудуцца а 10-й гадзіне раніцы ў Доме Комасветы.

Заняткі ў агульна-гарадской ВСПШ на яўрэйскай мове пачнуцца 23-га верасня а 7-й гадзіне ўвечары, а для зменнай групы—а 10-й гадзіне раніцы ў памяшканні яўрэйскага клуба імя Леніна (рог Урыцкага і К. Маркса).

Для ўсіх таварышоў, падаўшых заявы ў ВСПШ, яўка абавязкова.

Культпропам парткалектываў і ячэек шырока паведаміць аб пачатку заняткаў.

Прыём заяў спыняецца 23 верасня.

Культпроп Менгаркома КП(б)Б.

24 верасня, у 12 гадз. дня, у Доме камасветы (вуліца К. Маркса)

— адкрываецца —

ЗЛЁТ УДАРНІКАЎ-АСВЕТНІКАЎ

г. Менска і раёна.

Уваход па раздаваных мандатах і запрашальных білетах.

ГарАНА.

ДЗЯРЖЦЫРК

СУСВЕТНЫ АТРАКЦЫЁН

УСМІРАННЫЯ ДРАПЕЖНІКІ

Берберыйскія велікаты **ЛЬВЫ** 7 рэдкіх экзэмпляраў

Папулярны совецкі ўсмірыцель-дрэсіроўшчык дзікіх звераў **БАРЫС ЭДЭР.**

У ПРАГРАМЕ ПРЫМАЕ УДЗЕЛ УСЯ ТРУПА

Пачатак а 8-30 г.

„Чырвоная Зорка" Каса—ад 1 г. дня. — **РОЗІТА** драма ў 8 частках. У гал. ролі Мэры Пікфорд

Дзіцячы Гукавы кіно-тэатр — **МЯЦЕЖ** па апавяданню Д. Фурманава

Кіно „Пролетарый" — **КАХАННЕ АМЕРЫКАНКІ** 1-я серыя ў 6 частках

Кіно Інтэрнацыянал — **НІБЕЛУНГІ** 2-я серыя „Помста Крымгільды"

Кіно „СПАРТАК" Штодзенна 5 сеансаў. Каса з 4 г. дня. — З 21 верасня мастацкі фільм **ДОМ на ВУЛКАНЕ** драма ў 5 частках. Звыш праграмы **БАЦЬКАЎ СЫНОК** замежн. кам. у 2 част.

ДЗІЦЯЧЫ ГУКАВЫ кіно-тэатр

У сувязі з двухзменнымі заняткамі ў школах дзіцячы гукавы кіно-тэатр

пачынае працу

з 12 гадз. дня.

Пачатак сеансаў: 1 сеанс—12 г. дня, 2 „ 3 г. „ 3 „ —5 г. „ 4 „ —7 г. веч. 5 „ —8 г. 30 м.

Навучальны камбінат **„СОЮЗОРГУЧОТ"**

паведамляе, што **НАБОР у II гарадсіую групу рахункаводаў** (на самаапдаце) **ПРАЦЯГНУТ да 23** верасня г. г.

Заняткі пачнуцца 25 верасня г. г.

Усе залічаныя ў гэту групу павінны з'явіцца на гэтага часу на заняткі.

II

Даводзіцца да ведама сектароў кадраў устаноў і прадпрыемстваў, што навучальны камбінат „Союзоргучот" бярэ на сябе **падрыхтоўку вучотных кадраў,** па дагаворах з паасобнымі арганізацыямі як на поўныя групы, так і на паасобных працаўнікоў.

Навучальны камбінат **„Союзоргучот".**

Дырэкцыя менскага архітэктурна-будаўнічага тэхнікума

(б. палітэхнікум) паведамляе, што згодна графікаў тэхнікума,

заняткі на ўсіх курсах

дзеннага і вячэрняга аддзяленняў **па чынаюцца 1-га кастрычніка г. г.** акрамя 3-х курсаў дзеннага тэхнікума дзе заняткі пачнуцца 1 лістапада.

Спазненне на заняткі не дапушчаецца.

Дырэкцыя.

Да ўвагі ўсіх старшынь РВК, гарсоветаў, сельсоветаў і калгасаў, інспектароў сацыяльнага забеспячэння, калгаснікаў, сем'яў чырвонаармейцаў, совецкага актыва, загадчыкаў радыёвяшчання і рэдактароў раённых газет

Касы грамадскай узаемадапамогі калгаснікаў адыгрываюць значную ролю ў справе арганізацыйна-гаспадарчага ўмацавання калгасаў і далейшага пашырэння калектывізацыі.

Заканадаўствам Саюза ССР і БССР звернута асаблівая ўвага на аказанне дапамогі сем'ям чырвонаармейцаў і прадстаўленне ім устаноўленых ільгот.

Не гледзячы на рашучыя і выразныя дырэктывы партыі і ўрада, справа арганізацыі кас грамадскай узаемадапамогі калгаснікаў знаходзіцца ў ганебным становішчы.

Матэрыялы абследвання месц і сігналы з паасобных раёнаў канстатуюць, што работа па забеспячэнні сем'яў чырвонаармейцаў і прадастаўленні ім ільгот у паасобных раёнах пастаўлена нездавальняюча.

Такое становішча здарылася таму, што некаторыя работнікі як раённых, так і сельскіх арганізацый недаацэньваюць велізарнага значэння грамадскай узаемадапамогі ў калгасах і забеспячэння сем'яў чырвонаармейцаў.

У мэтах самага хуткага і поўнага ажыццяўлення дырэктыў партыі і ўрада па пытаннях лепшай пастаноўкі працы па забеспячэнні сем'яў чырвонаармейцаў і арганізацыі кас грамадскай узаемадапамогі калгаснікаў

Народны Камісарыят Сацыяльнага Забеспячэння БССР

АБВЯШЧАЕ УСЕБЕЛАРУСКІ КОНКУРС

тэрмінам з 25-га верасня па 1-е лістапада 1933 г.

У конкурсе ўдзельнічаюць: увесь совецкі і калгасны актыў, старшыні советаў, калгасаў, інспектары сацыяльнага забеспячэння, сем'і чырвонаармейцаў і старшыні РВК.

Умовы конкурса наступныя:

А. Для нізавога актыва

Нізавы совецкі і калгасны актыў метадамі соцспаборніцтва і ўдарніцтва забяспечвае лепшую папулярызацыю законаў аб касах, папулярызацыю законаў пра забеспячэнне сем'яў чырвонаармейцаў і прадастаўленне ім ільгот дабіваецца практычнага і поўнага ажыццяўлення гэтых законаў.

Лепшыя т. т. з актыва, праявіўшыя сябе на працы, будуць прэміяваны. Для гэтай мэты выдзяляецца фонд у суме 37.500 руб.; у распараджэнні кожнага РВК, менскага, віцебскага і гомельскага гарсоветаў — па 500 руб.

Б. Для старшынь сельсоветаў

1. Старшыня совета, шляхам арганізацыі актыва, метадамі соцспаборніцтва і ўдарніцтва праводзіць масавую прапрацоўку і папулярызацыю ўсіх законаў аб касах і забеспячэнні сем'яў чырвонаармейцаў.
2. Арганізоўвае дэтальную прапрацоўку на вайсковай і сацбытавой секцыях совета ўсіх вышэйадзначаных законаў.
3. Забяспечвае 100 проц. арганізацыю кас калгаснікаў і замацаванне іх работы.
4. Арганізоўвае дэтальную праверку забеспячэння сем'яў чырвонаармейцаў і прадастаўлення ім ільгот па совету, прымае належныя меры да поўнага выканання законаў і ўказанняў па гэтых пытаннях.
5. Трымае належную сувязь з раённым друкам.
6. Кожную пяцідзёнку інфармуе раённую конкурсную камісію аб ходзе конкурса па совету.

ВЫЗНАЧАЮЦЦА НАСТУПНЫЯ ПРЭМІІ:

1-я прэмія (шэсць прэмій) па	500 руб.	—	3000 руб.
2-я прэмія (сем прэмій) па	300 руб.	—	2100 руб.
3-я прэмія (дваццаць прэмій) па	150 руб.	—	3000 руб.
Разам: 33 прэміі на			8.100 руб.

В. Для старшынь калгасаў

1. Старшыня калгаса арганізоўвае калгасны актыў і забяспечвае шырокую прапрацоўку і папулярызацыю сярод калгасных мас законаў аб касах, аб ільготах і забеспячэнні сем'яў чырвонаармейцаў, а таксама пастанову Калгасцэнтра Саюза ССР ад 9-га верасня 1931 г. «аб дапамозе з боку калгасаў прызваным у РСЧА членам калгасаў і іх сем'ям».
2. Забяспечвае арганізацыю касы грамадскай узаемадапамогі ў калгасе.
3. Правярае ці ўсе сем'і чырвонаармейцаў, маючыя права на забеспячэнне, атрымліваюць дапамогу і існуючыя ільготы, прымае меры да поўнага ажыццяўлення існуючых законаў.
4. Забяспечвае поўнае ўцягненне ўсяго калгаснага актыва ў працу секцыі, дэпутацкіх груп і падатковай камісіі совета.
5. Кожную пяцідзёнку інфармуе совет аб ходзе конкурса.

ВЫЗНАЧАЮЦЦА НАСТУПНЫЯ ПРЭМІІ:

1-я прэмія (восем прэмій) па	250 руб.	—	2000 руб.
2-я прэмія (дзесяць прэмій) па	150 руб.	—	1500 руб.
3-я прэмія (дзесяць прэмій) па	100 руб.	—	1000 руб.
Разам: 28 прэмій на			4.500 руб.

Г. Для інспектароў сабеза (гар. і раёнаў)

1. Інспектар сабеза павінен быць асноўным застрэльшчыкам, актыўным удзельнікам і змагаром за паспяховае выкананне конкурса.
2. Арганізоўвае совецкі і калгасны актыў, праз які праводзіць папулярызацыю ўсіх законаў і распараджэнняў па пытаннях арганізацыі кас, прадастаўлення ільгот і забеспячэння сем'яў чырвонаармейцаў.
3. Арганізоўвае ва ўсіх калгасах раёна касы грамадскай узаемадапамогі калгаснікаў і разгортвае іх работу.
4. Дабіваецца лепшай пастаноўкі ўліку сем'яў прызваных у РСЧА, паступаючых ад іх скаргаў, парадку іх разгляда па сельсоветах і раёнах.
5. Забяспечвае 100 проц. ахоп дапамогай сем'яў чырвонаармейцаў, маючых права на атрыманне.
6. Дабіваецца своечасовага атрымання ад прызыўной камісіі раёна паведамленняў аб прызваных у РСЧА і не пазней сямідзённага тэрміна прызначае забеспячэнне.

ВЫЗНАЧАЮЦЦА НАСТУПНЫЯ ПРЭМІІ:

1-я прэмія (дзве прэміі) па	500 руб.	—	1000 руб.
2-я прэмія (дзесяць прэмій) па	300 руб.	—	3000 руб.
3-я прэмія (дзесяць прэмій) па	100 руб	—	1000 руб.
Разам: 22 прэміі на			5000 руб.

Д. Для загадчыкаў раённага радыёвяшчання

1. Праз кожныя пяць дзён перадаюць па радыё ход конкурса.
2. Арганізоўваюць селькораў па конкурсу.
3. Папулярызуюць па радыё пастановы ўрада аб касах, ільготных і забеспячэнні сем'яў чырвонаармейцаў.
4. Арганізоўваюць масавае радыёслуханне ў часе перадачы.
5. Забяспечваюць выступленне паасобных старшынь советаў і калгасаў каля мікрафона.
6. Трымаюць належную сувязь з советамі на лепшае правядзенне і выкананне ўмоў конкурса.

ВЫЗНАЧАЮЦЦА НАСТУПНЫЯ ПРЭМІІ:

1-я прэмія (адна прэмія) па	500 руб.	—	500 руб.
2-я прэмія (чатыры прэміі) па	400 руб.	—	1600 руб.
3-я прэмія (тры прэміі) па	300 руб.	—	900 руб.
Разам: 8 прэмій на			3000 руб.

Е. Для раённых газет

1. Асвятленне ўмоў конкурса і праз кожныя пяць дзён асвятленне хода конкурса па сельсоветах, калгасах і саўгасах.
2. Мабілізацыя селькораў і арганізацыя соцметадаў работы па конкурсу.
3. Прысылка кожную дэкаду Цэнтральнай конкурснай камісіі (Наркамсабез, Менск — 30-ІХ, 10-Х, 20-Х і 30-Х—33 г.) 2-х экземпляраў газет, асвятляючых ход конкурса па раёну.
4. Належная сувязь з раённым радыёвяшчаннем для інфармацыі па радыё аб ходзе конкурса.

ВЫЗНАЧАЮЦЦА НАСТУПНЫЯ ПРЭМІІ:

1-я прэмія (чатыры прэміі) па	500 руб	—	2000 руб.
2-я прэмія (чатыры прэміі) па	250 руб.	—	1000 руб.
Разам: 8 прэмій на			3000 руб.

Ж. Для старшынь РВК і гарсоветаў

Старшыня РВК і гарсовета сваім аперацыйным кіраўніцтвам забяспечвае поўнае выкананне ўмоў конкурса, якія пастаўлены перад актывам раёна, старшынёй совета, інспектарам сабеза, старшынёй калгаса, радыёвяшчаннем і раённым друкам.

За ўзорную пастаноўку і лепшыя паказальнікі работы па арганізацыі кас калгаснікаў, забеспячэнне сем'яў чырвонаармейцаў, прадастаўленне ім ільгот і бесперабойную падэкадную інфармацыю аб ходзе конкурса па раёну, старшыні РВК і гарсовета будуць прэміяваны:

ВЫЗНАЧАЮЦЦА НАСТУПНЫЯ ПРЭМІІ:

1-я прэмія (адна прэмія) на	1000 руб.	—	1000 руб.
2-я прэмія (дзве прэміі) па	750 руб.	—	1500 руб.
3-я прэмія (тры прэміі) па	500 руб.	—	1500 руб.
Разам 6 прэмій на			4000 руб.

Для кіраўніцтва конкурсам па раёну, абагулення матэрыяла ў кожным раёне арганізоўваецца раённая конкурсная камісія ў складзе: старшыні РВК (ён-жа старшыня камісіі), прадстаўнікоў ад РК ЛКСМБ, заг. радыёвяшчання, рэдактара райгазеты і інспектара сацыяльнага забеспячэння.

Раённая конкурсная камісія перасылае сціслыя і канкрэтныя матэрыялы конкурса па раёну кожную дэкаду к 30-ІХ, 10-Х, 20-Х і 30-Х—33 г.) **Цэнтральнай конкурснай камісіі (Наркам-сабез БССР, Менск, Комсамольская, 32).**

Старшыня цэнтральнай конкурснай камісіі
Нарком сац.-забеспячэння БССР Г. МАРУСЕВІЧ.
Сакратар Цэнтральнай конкурснай камісіі Л. ІАЛОБАЎ.

Менгарком КП(б)Б 23 верасня, у 6 гадз. ўвеч. ў малай залі Дома комасветы (уваход з вул. Энгельса) СКЛІКАЕ

НАРАДУ ТРЫКУТНІКАЎ

па пытанні аб рабоце па складанні плана 1934 г. і плана другой пяцігодкі

На нараду выклікаюцца наступныя прадпрыемствы:

Наркамцяжпрам, Белторф, Белбудматэрыялы, Белметалааб'яднанне, шклотрэст, хімтрэст, скуртрэст, паліграфтрэст, швэйтрэст, Белшчаціна, Культпрам, Наркамснаб, БелКМА. Белброд, Белмасламаргарын, Белрыбтрэст, садвінпрам, Белмяса, Белдзяржспірт, Птушкапрадукт. Плодагароднiна, Маслапрам, Белмеліятрэст, Саюзмука, Наркамлес, Белдрэў, Белпапертрэст, Лесбел, фанертрэст, мясцовая прамысловасць, Белхімлес, Наркамзем, Сельгасснаб, Жывёлааб'яднанне, насентрэст, лугтрэст, ільнатрактарацэнтр, Бульбатрактарацэнтр, Збожжатрактарацэнтр, садагародтрэст, Наркамасветы, Галоўдортранс, Белкірсувязі, Наркамгас, Белжылсаюз, Наркамздраў, Белкаапсаюз, Белкаапрамсаюз Наркамфін, Акадэмія навук Беларусі, менскі молпрамтрэст, Птушкатрусаводчае аб'яднанне і Саўгасснаб.

Менгарком КП(б)Б

Сёння 23 верасня у 7 гадз. веч.

ў памяшканні Дома камасветы (клуб імя К. Маркса)

— адбудзецца —

ЗЛЁТ ФІНУДАРНІКАЎ

горада і раёна

ПАРАДАК ДНЯ:

1) вынікі выканання фінплана III квартала на аснове соцспаборніцтва з Заходняй вобласцю;

2) прэміяванне лепшых ударнікаў фінфронта;

3) выбары дэлегатаў на ўсебеларускі злёт ударнікаў фінфронта.

Сакратарам парткалектываў і спаборнічаючым ФЗМК зараз-жа прыступіць да выбара дэлегатаў (модус дэлегатаў згодна развёрсткі гарпрафсовета).

Мандаты атрымаць у гарпрафсовеце (пакой 6)

Пасля злёта—мастацкая частка.

Гарком КП(б)Б, гарсовет, гарпрафсовет.

Адказны рэдактар Г. Н. БРАГІНСКІ.

Менск друкарня «Звязды».

Галоўлітбел № 337.